

Nyelvünk és Kultúránk

A Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társaságának folyóirata 136. száma velünk a „magukra hagyottakkal” foglalkozik. *NYUGATI SZÓRVÁNY* című összeállításával Komlós Attila főszerkesztő a három esztendővel ezelőtt kezdeményezett korszakváltás problémakörének újrafelvételét javasolja a következő kérdéscsokor közzétételével:

1. A rendszerváltozás után megszűnt a politikai emigrációs státus. Mi lépett a helyébe?
2. A nyugati szórványmagyar: a magyar kultúra nagykövete/remetéje?
3. Közösségi élet a nyugati magyar sziget-világban, a szórványban (egyházak, egyesületek, egyletek sora, jelenlegi helyzete, szerepe).
4. A társadalmi együttélés örömei és buktatói a nyugati magyar szórvány/szigetvilágban.
5. Lapok, folyóiratok, könyvkiadás és az elektronikus tömegtájékoztatás (magyar rádió- és tévéállomások).
6. Anyanyelvoktatás a nyugati szórványban (vasárnapi/hétfégi magyar iskolák, tananyag, tankönyvek, tanárok/oktatók stb.)
7. Másod-harmadgenerációs gondok: nyelvváltás—identitásváltás? (Magyarnak lenni „nem magyarul”.)
8. A nyugati szórvány sziget-magyarság és a Kárpát-medencei magyar nemzeti kisebbség kapcsolata.
9. Van újabb magyar kivándorlás/kitelepülés? Az újak beilleszkedése a helyi magyar közösségekbe.

Folytatása az 5. oldalon

KELLEMEK HÚSVÉTI ÜNNEPEKET!

Lapunk 5 esztendő

Egyszemélyes intézményként indult, a segítségére alakult Baráti Társaság lagymatagságát is túlélve, ötödik esztendeje, lelkes fiatalok segítségével jelen van a világhálón, és magyarságukat tudatosan vállaló, ügybuzgó emberek szolgálatával sokszorosításban is terjesztett, hogy a SZMOSZ Híradója és a Új Kéve mellett betöltse családi lapként vállalt feladatát anyanyelvünk és műveltségünk ápolásában. Erdeme, hogy megszólít és igyekszik írásra késztetni minden skandináviai magyart. Mégpedig olyanmód, hogy minden támogatás nélkül, közösségi munkával készül, és ingyenes. Esztendeje a lundin magyar egyesület is magáénak vallja. Svédországban sok a lund (liget). ML csak egy van. **Hajrá Magyar Liget!**

Fel a világhálóra!

Ebben a számunkban, ahol lehet mindenütt honlapokat és villámpostacímeket ajánlunk olvasóink figyelmébe. Tesszük ezt azért, hogy kedvet kapjanak az elektronikus levelezésre és böngészésre. Olyan országban élünk, amely világviszonylatban is élenjáró ebben. Aki erről lemarad, holnap talán már úgy néznek rá, mint a század elején az analfabétákra. Figyelmeztetésünkért ne tessék megsértődni! Ez a megállapítás hamarosan világviszonylatban is igaz lesz. Magyar egyesületeink segíthetnek a lépéstartásban. Az volna jó, ha ebben példát mutatnánk az otthoniaknak. Úgy maradjunk meg magyarnak, hogy egyben élenjárjunk a fejlődésben.

Európa mindnyájunkat erre is kötelez.

A tartalomból

Jelenidő: A SZMOSZ nyilatkozata, Megérkezett az Irodalmi Jelen, Közép-afrikai tudósítás, **Lélekgondozó:** Római magyarázatok; Az Új Kéve és a Nyugat-európai Magyar Református Lelki gondozó szolgálat honlapja **Lundi Lap:** Alapszabály-módosítás, Vendégeink voltak, Emlémem elől ne fussatok, Hétfégi magyar óvoda **Malmöi Lap:** Tanfolyamok, Szórakozás, Jó étvágyat, Albert Ilona kiállítása, Szalontai Éva receptkönyve; **Oslo oldal** BIG WAVE! Hírek, **Iskola:** Egy nagyapa feljegyzései, Nyelvjavító **Gyermekeknek:** A magyarok története 2., Locsolóversek, **Történelem:** Svédország történelme (nem számítva az unalmas részeket) **Vidám oldal:** Az élet napos oldala

Nyilatkozat

A Svédországi Magyarok Országos Szövetségének (SMOSZ) közgyűlése csatlósítását fejezi ki afölött, hogy a 2004. december 5-én megtartott népszavazáson a magyar kormány jogilag alkotmányellenes és erkölcsileg visszataszító kampányolásának következtében a magyarországi választóknak csak kb. 17 %-a támogatta a nem magyar állampolgárságú magyarok kettős állampolgárságra vonatkozó kérését.

A SMOSZ közgyűlése helyteleníti:

- a magyar kormány állásfoglalását, mely szemben áll a magyar kisebbségi szervezetek kettős állampolgárságra vonatkozó jogos kérésével;

- a helybenmaradást szolgáló oktatási intézményeknek juttatott, és az anyanyelven való tanulást ösztönző anyagi támogatások beszüntetését;

- az anyaországban való továbbtanulás feltételeinek anyagi és adminisztratív természetű megnehezítését;

- hogy a magyar kormányok általában saját belpolitikai érdekeiknek rendelik alá a magyar kisebbségek támogatását és a magyar kisebbségekhez való viszonyulásukat;

- hogy a jelenleg hivatalban levő magyar kormány magyar kisebbségeket érintő döntéseit gyakran a magyar kisebbségi szervezetekkel való előzetes egyeztetés nélkül, vagy azok határozott kívánságaival ellentétben hozza;

- a határon túli magyarok dec. 5-i népszavazás utáni, eltúlzott negatív megnyilvánulásait.

A SMOSZ közgyűlése határozottan kéri:

- minden határon túl élő magyar kettős állampolgárságra vonatkozó jogos igényének elismerését. Ezt az anyaországgal való kapcsolat jogi keretének tekintti, és elvárja, hogy a magyar országgyűlés ezt teljesítse.

- a kisebbségben élő magyarok autonómia-törekvéseinek támogatását.

A SMOSZ közgyűlése megerősíti, hogy tagjainak a nemzeti ügy iránti elkötelezettsége változatlan, tevékenységét a jövőben is ennek jegyében végzi. A Svédországi Magyarok Országos Szövetségének (SMOSZ) Közgyűlése

Stockholm, 2005 január 30.

Megérkezett az Irodalmi Jelen

Böszörményi Zoltán, költő és mecénás, kiadásában jelenik meg Aradon, a világ legnagyobb példányszámú magyar irodalmi havi lapja. A Lundban szerkesztett Ághegy című skandináviai magyar irodalmi és művészeti lapfolyam támogatására alakult svédországi Ághegy –Liget Baráti Társaság szoros kapcsolatot kíván kialakítani az aradi lappal, de most nemcsak ezért ajánlja a Lundi Kulturfórum tagjainak, az Ághegy és a Magyar Liget olvasóinak és minden svédországi magyarnak a figyelmébe ezt a lapot, mert ez az újság nagyszerű eszköze anyanyelvápolásunknak és élménydús olvasnivalót nyújt minden olvasójának, hanem azért is, mert az Irodalmi Jelen nagylelkű felajánlása következményeként márciustól minden svédországi magyar szervezet, az elnök címére, ingyen kap egy-egy mutatóba küldött példányt.

Akinek megtetszik ez a nagyszerű és olcsó a lap, kérjük, címének feltüntetésével, egész évi előfizetesként, utaljon át 70, koronát az Ághegy Postgiro 404 86 10-2 bankszámlájára, Jelen jelöléssel.

Hersko Ferenc,
a karcagi Nobel-díjas

Hersko Ferenc, azaz Avram Hershko Karcagon született 1937-ben. Hat évesen az ausztriai Strasshof munkatáborba deportálták. Édesapja munkaszolgálatosként orosz hadifogságba esett, onnan 1947-ben tért haza – Ferenc 1950-ben vándorolt ki családjával Izraelbe. Ma Haifában él és dolgozik.

Az izraeli Avram Hershko (Hersko Ferenc) Aeron Ciexhanover és az amerikai Irwin Rose a fehérvérjék anyagcseréjével kapcsolatos kutatásaiért kapta tavaly a kémiai Nobel-díjat. Munkásságuknak köszönhetően közelebb került az orvostudomány egyes rákos betegségek gyógyításához. Az izraeli tudósok és az amerikai kutatók egymástól függetlenül jelentették meg felismerésüket.

Hersko Ferencnek Karcagon is élnek rokonai: unokatestvére, Hersko Gyula Karcag szülész-nőgyógyász orvosa. Karcag díszpolgári címet adományoz a Nobel-díjas tudósak

Szalontai Éva

Svéd berendezés a magyar utakért

(Tudósítónktól) A magyarországi közúthálózat adatainak feldolgozása a múlt század elejére nyúlik vissza. 1970-ben az országos szervezetként létrehozott Közlekedésszervező és Adatfeldolgozó Egyesülés már Siemens számítógépen gyűjtötte az úthálózat kimutatásait. 1992-ben az Országos Közúti Adatbank (OKA), fejlesztései következtében 1995-re adatbeviteli rendszerével mindenben megfelelt egy korszerű adatbank követelményének. 2003 februárjától rendszerbe lépett az OKA 2000 adatbank, amely a nyilvántartás számítógépes rendszerét új alapokra helyezte, s a nyilvántartott adatokat már listákban, táblázatokban, diagramokban, stilizált ábrákban és térképekben is megjeleníti. Az igényes megjelenés mellett gondot kell fordítani az adattartalom rendszeres ellenőrzésére és tökéletesítésére is, amely minden nyilvántartás kritikus pontja. Az Állami Közúti Műszaki és Információs Közhasznú Társaság Adatbanki főosztálya koordinálja a feladatokat. Az úthálózat adatok nyilvántartása már a kezdetektől igazodik a nemzetközi gyakorlathoz, ami az adatok összehasonlíthatóságát segíti elő. Az útfelület állapotát is méri.

A berendezés kifejlesztője a svéd Közlekedéstudományi Intézet (VTI, 1986). Fő jellemzője, hogy az útfelület érintése nélkül, mozgó alkatrészt nem tartalmazva képes gyakorlatilag sebesség független mérésre. Ezt a mérőautó elejére szerelt 17 lézerekamerát hordozó gerenda és a gépkocsiba beépített nagyteljesítményű számítógép teszi lehetővé. A mérőautó 15 km/óra és 90 km/óra sebességhatárok között ad értékelhető mérési eredményeket.

Szalontai Éva

Közép-afrikai tudósítás

(Tudósítónk képes beszámolója)

A Közép-afrikai Köztársaságban éppen elnököt választanak, amikor ezeket a sorokat írom. Olyan ez, mint a löverseny. Legalább harminc jelölt indul az elnöki hatalomért. Úgy néz ki, hogy nem éppen a demokrácia szabályai szerint mennek itt a dolgok. Az etnikai hovatartozás a döntő.

Európában főként az egykori francia katonatisztból magát Napóleon stílusában császárrá koronázató Bokasszárról ismerik ezt az országot. Elterjedt a császárról, hogy felfalta néhány ellenségét. Itt kormányzott Patassé is, akit a mostani elnök hatalomra kerülésekor kergettek el.

A puccsal hatalomra jutott Bozizé tábornok az elnök. Azt mondják róla, hogy jó ember, mert tett már valamit az ország civilizáltsága érdekében. Például közúti jelzőlámpákat, szemaforokat szereltetett fel a főváros központjában. Ez is valami abban az országban, ahol a világon a legtöbb gyémántot bányásszák.

A hatalom birtokosának most valahogyan nem akaródzik lemondani elnöki trónjáról. Az ilyen forró időszakokban fehér ember hajtóvadászatot szoktak itt rendezni, és a libanoni üzletemberek sincsenek biztonságban. Ezért európai katonaság ügyel a rendre.

Tar Imre

Képaláírások:

1. Harcos a harckocsi mellett.
2. Készül az ebéd.
3. Az elnök szobra.
4. Vigyázat! Itt emberek laknak.

ŐSEINK NYOMÁBAN

Kulturális és hagyományörző lovas tábor Bábolnán a Pannonhalmi Főapátság és a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft. együttműködésével 2005.

A Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft. nyári lovas és anyanyelvi táborát szervez főként tengeren túli, magyar származású fiatalok, 14 és 21 év közötti fiúk és lányok részére attól a céltól vezérelve, hogy a ló szeretetén keresztül megismertesse Bábolnát és Magyarországot, a Pannonhalmi Bencés Gimnáziummal és Kollégiummal karöltve élményszerűen felkeltse a fiatalok érdeklődését a magyar nyelv és történelem iránt.

Bábolna több mint 200 éves, lótenyésztésben betöltött szerepe, alapítványi iskolája, idegenforgalmi lehetőségei és az általa fenntartott arab és angol telivér ménes szakemberei, a Pannonhalmi Főapátság és a Bencés Gimnázium és Kollégium garantálják e terv megvalósulását.

Célunk, hogy a határon túli erdélyi, felvidéki, kárpátaljai, vajdasági magyar fiatalokat is bevonjuk a táborozásba, segítve az egymásra találást.

A Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft. az 1789-es alapítástól a több mint két évszázados történelmi háttér hagyományait megőrizve folytatja a lótenyésztést a nemzeti kulturális örökség részét képező épületegyüttesben.

II. Ferenc József császár és király 1789-ben megvásárolta a Szapáry grófok bábolnai birtokát, és Csekonics József vértesszék kapitány javaslatára megalapította a világszerte ismert „Bábolnai Méneszt”.

A Ménesbirtok hűen őrzi a lovas és nemzeti hagyományokat. A mintegy kétszáz lóból álló angol telivér- és a 250 lovat számláló arab ménese, valamint a történelmi múlt kiváló lehetőséget ad arra, hogy a Bábolnára érkező fiatalok megismerkedjenek a lóval, a lóval való foglalkozással és emellett népünk hagyományaival, történelmével, lehetőséget teremtve a magyar nyelv gyakorlására

Részletes tájékoztatás:

Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft.
www.babolnamenes.hu

Pannonhalmi Főapátság: www.osb.hu

Római magyarázatok Szakács Ferenc Sándor sorozata

Iz 7, 10-14, Mt 1, 18-24

A Mk 1, 1-17 Krisztus nemzetségtábláját írja le. Mi a lényege tulajdonképpen az egymás után felsorakoztatott, számunkra gyakran érthetetlen neveknek? Miért fontos a történelemben való beágyazódás?

Az ember társas lény és mélyen beleépül történelmébe. Gyakran kutatnak az emberek nemzetségtáblájuk után. Gyökerek nélkül az ember nagyon magányosnak érzi magát. Identitása megkérdőjeleződik és krízisbe kerül.

Máté evangélista Krisztus nemzetségtábláján keresztül a megtestesült Isten identitását bizonyítja. Az Emberfia nem a történelem felett „lebeg”, hanem konkrétan beágyazódik az emberi időbe, az emberi történelemben. Az ember megváltására siető Istenfiú beleépül az egymásután következő generációk sorába.

Nem az a lényeg ebben az evangéliumi részben, hogy a generációk tényleg így következtek-e egymásután. A lényeg Isten hűsége az emberhez. A megváltás az immanens világban játszódik le. Az Ószövetség és az Újszövetség Krisztus személyében összefonódik, és egy Isten-ember szövetséget képez.

A számos név és generáció szimbolikus töltetet hordoz magában. Az ember eleven kapcsolatok kötések között saját történelméhez és szervesen beágyazódik mindabba, ami előtte volt és utána lesz. Ezért a jelenhez való hűség a múltba épül be és a jövőbe mutat. A múlt megteremti az ember identitástudatát. Nem érzi magát elveszve a jelen – gyakran értékek nélküli – „valóságában”. Az erős identitástudattal rendelkező egyének, a múltat ismerve, könnyebben alkotnak a jelenben a jövő számára. Ez a média valótlanágába belesüllyedt embertömegeknek egyre lehetetlenebb feladat.

Az ember feladata, hogy hűséges maradjon korához, történelméhez, Istenéhez. Ennek elkerülhetetlen feltétele a múlt ismerete és a jövő elképzelése. Amíg önmagát keresi, addig alkotni képtelen.

Ez 28, 1-10, Mtörv 32, 26-36, Mt 19, 23-30

„S újra mondom nektek: Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bemenni az Isten országába.”

Az Ezekiel 28, 1-10-ben a meggazdagodott és felfuvalkodott ember jelenik

meg. A hatalom és vagyon birtokosa elveszíti józan ítélőképességét és azt hiszi, hogy istenné vált. Nem egy buta emberről van szó. Maga Ezekiel is hangsúlyozza, hogy bölcsességgel és okossággal szerezte a hatalmát. Viszont amint a hatalom és a vagyon birtokába került, elvesztette bölcsességét. A hatalom megszállottja lett és görcsösen ragaszkodni kezdett hozzá. Ezekiel könyve nem a múltról szól, nem egy tovatűnt világ emberi gyengeségét villantja fel a XXI. századi olvasó előtt. A hatalomhoz való ragaszkodás, a földi javak görcsös halmozása korunkra talán még inkább jellemző. A hatalom fényében XXI. századi politikusok is gyakran képzelelik magukat isteneknek. Ez az öntömjénezés addig tart, amíg egy nagyobb hatalom meg nem semmisíti őket. Afrika, Ázsia, Dél-Amerika, Észak-Amerika és Európa is számtalan példát szolgáltat erre. Az Ezekiel által leírt politikai prototípusa azon hatalmi szereplőknek, akik ma a nemzetközi politikában annyi feszültséget keltenek és borzalmakat idéznek elő. Arany és ezüst, újabban az olaj és a fosszilis energiahordozók veszélyes dolgok a pénz- és hataloméhes vezetők kezében.

„S újra mondom nektek: Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bemenni az Isten országába.”

A hatalomtól és a pénztől megittasult személyek túllépik korlátaikat. Embereket, hadseregeket, nemzeteket visznek magukkal a pusztulásba. Ez számtalanszor lejátszódott a történelemben. De szemünk előtt is leperog újra meg újra. A hatalomért és befolyásért folytatott háború egyre jobban kitervelt gyilkosságsorozatok, tömegmészárlásokat, erőteljes migrációt tesz elkerülhetetlenné.

Isten teremtménye szakrális életterével kisodródik a politikai figyelem középpontjából. Az olaj árfolyama, az értéktözsde folytatott nemzetközi spekulációk, az embercsempészet, a szexuális korrupció, a gyerekkorrupció, az atombiznisz, a multinacionális cégek perverz pénzszivattyúi kötik le a hatalom birtokosainak figyelmét. Tetteik legalizálásának érdekében beindítják a hatalmi gépezeteik által mozgatott tömegmédiákat, amelyek világméretű propagandával megfosztják az emberek tömegeit a valós információk megismerésétől, józan ítélőképességük utolsó szikrájától: demokrácia importálásá-

ról beszélnek ott, ahol embertelen kihasználás folyik, emberjogok kiterjesztését elemzik ott, ahol kegyetlen hadászati és kereskedelmi fogásokkal fosztják ki a nemzeteket.

„S újra mondom nektek: Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bemenni az Isten országába.”

A gazdagság megfoszthatja az embereket józan ítélőképességüktől és a társadalmi valóság érzékelésétől. Máté evangéliumának 19. fejezete visszatér Ezekiel könyvének gondolatához. A gazdag nehezen megy be Isten országába. Egyetlen célja van ugyanis: a profit profitjának a maximalizálása. Egész energiáját arra összpontosítja, hogy még több jövedelemre és még nagyobb hatalomra tegyen szert. Szemében az ember profittermelő automatává degradálódott és szakrális élettére nem jelent mást számára, mint zsákmányterületet.

Planétánk jövője, kultúránk és civilizációnk nagymértékben függ attól, hogy kit engedünk a hatalom közelébe. A feladat egyre komplexebb és nehezebb. Ne hagyjuk magunkat butítani.

**A Svédországi
Magyar Protestáns
Egyházi Közösség
Honlapjáról
ujkeve@telia.com**

Skandináviában és a Baltikumban (Svédország, Dánia, Norvégia, Finnország, Észtország) becslések szerint mintegy 30-35.000 magyar, illetve magyar származású személy élhet. Vallási-felekezeti megoszlás szerint ezeknek körülbelül egyharmada - 10-12.000 lélek - elméletileg a magyar történelmi protestáns egyházak (református, evangélikus, unitárius) valamelyikéhez kéne tartozzon, gyakorlatilag azonban csupán néhány ezerre tehető azoknak száma, akik magyarságukat és hitüket itt is hűséggel őrzik. E néhány ezer hűséges lélek között szolgál Isten igéjének magyar nyelvű hirdetésével a Svédországi Magyar Protestáns Egyházi Közösség, mely közel öt évtizede hívja és gyűjti egybe nemzetünknek e távoli tájakra sodródott tagjait. Úgy gyűjti egybe, mint aratáskor szokták a levágott gabonát összeszedni és kévébe kötni, hogy ne szóródjon szét.

Honlapunk KÉVE címét örököltük, ugyanis húsz évvel ezelőtt elődeink ezt a címet adták gyülekezeti értesítőjüknek. Egy évtizeddel később, mikor az értesítőből folyóiratot hoztunk

Nyugat-Európai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat

*The Hungarian Reformed Pastoral Service in Western Europe * Ungarische Evangelisch-reformierte Seelsorgedienst in Westeuropa
Hongaarse Hervormde/Gereformeerde Pastorale-Dienst in West-Europa * Service Pastoral Reformé en Europe Hongroise
Ungerska Reformerta Självårdsverksamhet i Västeuropa*

President elect – Lelkészi elnök
Rev **Attila Tóbiás** Th Mgr
Papírníkova 611/26
CZ-142 00 Praha 4 - Kamyk
Czech Republic
☎ +420-607-788 010
Fax: +420-2-444 018 27 & 28
e-mail: attila@refnet.cz

Secular President elect – Világi elnök
Albert N Békássy MD MSc
Jordabalksv. 43
SE-226 57 LUND
Sweden
☎ +46 - 46 - 13 83 04;
Fax: +46 -46 -145459
e-mail: albert@refnet.cz

LÁTOGASSA MEG VILÁGHÁLÓS HONLAPUNKAT <http://www.refnet.cz>

létre, magunk is megtartottuk a KÉVE címet, kiegészítve azt az "új" szóval, jelezve, hogy itt valaminek a folytatása mellett mégis egyfajta megújulásról van szó. Szeretnénk, ha az elméletileg ma már mindenkit elérő technikai áldás, az Internet révén ez a honlap is valóban betölthetné címéből fakadó szerepét. Azt, hogy összeköt.

Szeretnénk, ha a KÉVE világhálós honlap összekötné a mintegy öt és fél ezernyi hívünket, akiknek egy részéhez csak az írott szó révén szólhatunk. Szeretnénk, ha közös fóruma lehetne mindazoknak, akik - tizenöt svédországi gyülekezetbe szervezeten, valamint a finnországi és észtországi gyülekezetekbe tömörülten, avagy az évek óta pásztor nélkül maradt norvégiai, és a már régen elsovadt dániai gyülekezetből még megmaradtakkal együtt - "hetedhét országba" szétszóródva élnek. Szeretnénk, ha az ökumené szellemében a KÉVE honlap is összekötő kapocs lehetne reformátusok és evangélikusok, unitáriusok és baptisták, egyáltalán protestánsok és katolikusok között. Azt is szeretnénk, ha a KÉVE összekötő lehetne a régebben és újabban kivándoroltak, negyvenhetesek és ötvenhatosok, dunántúliak és erdélyiek, kárpátaljaiak és felvidékiek, vajdaságiak és örvidékiek, az északi országokba kerültek és a szülőföldön maradtak, mindazok között, akik hiszik és vallják, hogy együvé tartoznak.

A honlap szerkesztője és karbantartója:

Molnár-Veress Pál

lelkész

Granövägen 126; 151 64

SÖDERTÄLJE, Svédország

Telefon és fax: +46-8-550 160 66

Mobil-telefon: +46-70-602 29 68

Nyelvünk és Kultúránk

Folytatás az első oldalról

10. Magyarországi/Kárpát-medencei ösztöndíjas magyar diákok a nyugati nagyvárosok egyetemem, kapcsolataik az ott élő magyarokkal.

11. A nyugati szóránymagyarság és az anyaország (intézményes, civil és egyéb kapcsolatok, a kapcsolatépítés, -fenntartás és -ápolás tapasztalatai, elvárások, ötletek).

12. A nyugati szóránymagyarság a világ magyarságának szerves része: új eszköz az Interneten.

13. Az alagút vége—ahogy én látom.

Indítást kaphatunk a hozzászólásra Borbándi Gyula, Méray Tibor, Gömöri György, Nagy Károly, Papp László, Világhy Katalin, Lillywhite Daróczy Sarolta közölt írásaiból, de a folyóirat más számaiban közölt szá-

mos közleményből is. Van mondanivalónk elég, hiszen számos a gondunk.

A Magyar Liget úgy kívánja támogatni a Nyelvünk és Kultúránk kezdeményezését, hogy felkéri olvasóit közöljék véleményüket a fenti pontokban megfogalmazottakról, írják meg tapasztalataikat a magyar nyelvben és kultúrában való megmaradás mindennapi gyakorlatáról, nehézségeiről, tegyék szóvá kűszködésüket, ötleteiket, elvárásaikat, segítsenek e témakör feltérképezésében mindannyiunk hasznára. Lapunk nemcsak közvetíti majd az összegyűjtött anyagot, hanem hasábjain helyt ad a kisebb terjedelmű írásoknak, közli az északi országokban élő magyarok közösségeinek tevékenységét elemző, nehézségeit feltáró leveleket, és véleménycserét elősegítő vitát kezdeményez

**Ha nem számítógépén,
www.hhrf.org/magyarliget
címen,**

**hanem nyomtatott formában óhajtja olvasni a
dél-svédországi magyarok ingyenes családi lapját,**

kérjük, hogy a postaköltséget küldje a

PG 404 86 10-2 bankszámlára

és mi postázzuk Önnek a lapot.

LUNDI MAGYAR KULTÚRFÓRUM UNGERSKT KULTURFORUM I LUND

Alapszabályzat javaslat

Azért, hogy az egyesület megfeleljen a jelenkori demokratikus követelményeknek, és a tagság még inkább bekapcsolódhasson munkájába, az LMK vezetősége kidolgozta, és a legutóbbi közgyűlésen elfogadásra javasolta az alábbi tervezetet. A közgyűlés kis többséggel öszire halasztotta az alapszabályzat módosítását. A következő közgyűlésig az egyesület tagjai tanulmányozhatják és kiegészíthetik az alábbi alapszabályzat-javaslatot.

1990. március 10-i közgyűlés által elfogadott alapszabályzat módosítása

1. A szervezet neve: Lundi Magyar Kultúrfórum LMKF (Ungerskt Kulturforum i Lund).
 2. A Lundi Magyar Kultúrfórum a Lundban és környékén élő magyarok demokratikus közössége. Tagjai, anyanyelvüket, nemzeti hagyományait ápolják, művelődési tevékenységet folytatnak. Támogatják a svéd magyar kulturális kapcsolatokat és a svédországi magyarok beilleszkedési folyamatát.
 3. A Lundi Magyar Kultúrfórum támogat minden sajátos magyar ügyet tiszteletben tartva a nemzetközileg elismert emberi jogokat és kötelességeket, valamint az alapvető szabadságjogokat.
 4. Az egyesület tagja lehet bárki, aki az egyesület céljait a magáénak vallja és az egyesület tevékenységét támogatja.
- A társaság tagjai tevékenyen részt vállalhatnak a közösség demokratikusan tervezett munkájából, a közgyűlés által megszavazott célkitűzések megvalósításáért. A szervezet egész tevékenységét a tagság cselekvő részvételére építi.
5. A tagok joga, hogy igényeiknek megfelelő kisközösségeket javasoljanak és alakítsanak és ezek élére vezetőt válasszanak. A kisközösségek tevékenységét a vezetőség összefogja és irányítja, figyelembe véve a tagság javaslatait és elvárásait.

6. Az egyesület legfőbb határozószere a közgyűlés. Évenként egyszer, legkésőbb március végéig, legalább három héttel előbb meghirdetett időpontban ülésezik. A vezetőség ajánlására vagy a tagság egyharmadának kérésére rendkívüli közgyűlések összehívhatók.

A közgyűlés határozatait egyszerű szavazattöbbséggel hozza.

7. A közgyűlés - demokratikusan - évenként választ vezetőséget. A vezetőség: elnök, alelnök, titkár pénztáros és tagok valamint körfelelősök. A megválasztott vezetőség elosztja a teendőket. A vezetőség negyedévenként részletes tevékenységi tervet dolgoz ki és annak teljesítését nyomon követni. A határozathozatalhoz a vezetőségi tagok legalább kétharmados jelenléte szükséges. A vezetőség szavazattöbbséggel hozza határozatait.

8. A szervezet aláírás jogát az elnök és a pénztáros, vagy a vezetőség által erre felhatalmazottak gyakorolják.

9. A szervezet anyagi alapjait különféle támogatásokból, adományokból, saját rendezvényeiből és a tagdíjakból biztosítja. A tagdíjat a közgyűlés a vezetőség javaslatára határozza meg, a pénztáros év végéig az elkövetkező évre előre begyűjti.

10. A szervezet könyvvitelét a pénztáros végzi, a közgyűlés előtt egy hónappal szakavatott könyvvizsgáló ellenőrzi.

11. Az alapszabály módosítását a közgyűlés kétharmados szavazattöbbséggel végzi.

Az alapszabály módosítására vonatkozó írásbeli javaslatokat legkésőbb tizenöt nappal a közgyűlés előtt kell eljuttatni a vezetőséghez.

12. Az egyesület feloszlata közgyűlés határozata alapján történhetik, amikor a szavazásra jogosultak legalább háromnegyed része jelen van. Amennyiben a közgyűlés feloszlatai határozatot hoz, a meglévő anyagi eszközök és ingóságok egy - a vezetőség által kijelölt - jótékonysági szervezetre szállnak.

Vendégeink voltak

1.
Dr. Békássy Albert

2.
Lázár Ervin Járkáló

3.
Hellstam Dagmar

4.
Karl-Gustav Wahlund

5.
Awad Abdallah és Boross Kálmán

Hellstam Dagmar

Keresztneve szláv eredetű, vezetéknéve svéd. Élete során Európa több országában megfordult, mindenhol szívott magába valamit az illető nép kultúrájából. Így kerekedhetett ki az a széles látókör, sokrétű érdeklődés, ami Dagmart leginkább jellemzi. A magyar nyelvet, öntudatot szüleitől örökölte s ezt az örökséget mind a mai napig sajátos alapossággal, igényességével ápolja. Magyarának született, de szűknek bizonyult számára ez a besorolás s európaivá tágította gondolkodását. Anyanyelvén kívül otthonosan mozog a svéd, az angol, a francia és német nyelvben is. Volt tolmács, írt ismeretterjesztő könyveket, vezetett tanfolyamokat. Mindannak, amit az utóbbi években végzett van egy közös nevezője: közelebb hozni Európát, a régi Osztrák-Magyar Monarchiát a svéddekhez. Annak a sokat emlegetett kultúrák közé építendő hídna a megtestesítője. Erélyesen reagál, ha úgy érzi, hogy svéd történészek, újságírók elferdítve tájékoztatják a közvéleményt a magyarsággal kapcsolatos történelmi eseményekről.

Már régen a nyugdíjasok kényelmes életét élhetné, de mintha észre sem vette volna a nyugdíjas korhatár átlépését, dolgozik tovább. Szerencsés embernek mondható, mivel olyasmivel foglalkozhat, amit szeret, s egészsége sem hagyta cserben.

Úgy két évvel ezelőtt elhatározta, hogy könyvet ír a keleti s nyugati kultúra találkozásáról, érintővonaláról s e célra egy ukrain tanulmányút tűnt a legalkalmasabbnak. Ösztöndíjat szerzett s nekivágott ennek a számunkra szinte ismeretlen, de hatalmas országnak. Tulajdonképpen írhatott volna könyvet mondjuk a spanyol-svéd kapcsolatokról is, s néhány hét, például Malorca szigeten, kevésbé lett volna fárasztó és kockázatos, viszont hiányzott volna belőle az ismeretlen felderítésének izgalma. Még nem készült el, de mi már ízelítőt kapunk könyve várható tartalmából. Az időzítés véletlen, de tökéletes volt. Azokban a napokban az újságok szinte másról sem írtak, mint az ukrainai "narancssárga forradalom"-ról. Kelet és nyugat találkozóhelyén összecsaptak az indulatok. Lehet, hogy Dagmar szeizmográfja már 2003-ban jelezte, hogy a mélyben buzog valami, ami hamarosan a felszínre törhet? Utolsó alkalom volt ez a régi kelet/nyugat határvonal tanulmányozására. Azóta keletebbre tolódott ez a határ, a hatalmas Ukrajna pedig közelebb került Európához.

Boross Kálmán

Karl-Gustav Wahlund

Együttlét a klubban

2005 első szombatesti előadása (január 22) rendhagyó volt annyiból, hogy svéd nyelven folyt. Karl Gustav Wahlund, a Lundi Technikai Főiskola tanára volt a vendégünk, aki "civilben" a magyar népzene, néptánc szerelmese. Ez a barátságos, könnyen mosolygó ember régi ismerősünk. Szombati összejöveteleinken szinte minden alkalommal találkozunk vele, amint váltakozva játszik svéd és magyar népzene, hol hegedűn, hol nyckelharpa-n (fordítsa le aki tudja!). Karl-Gustav nemcsak zenél, táncol is. Évek óta tagja a Lundi Forrás néptáncegyüttesnek. A népzene és néptánc iránti érdeklődése régi keletű. Jóval később, egy magyar népi együttes lundí fellépése alkalmával került először kapcsolatba a mi népi művészeinkkel, s rögtön meg is kedvelte azokat. Azóta folyamatosan tanul, gyakorol, csiszolja tudását. Még akarta ismerni azt a környezetet is, amelyben ez a népi kultúra született, ezért járt Erdélyben is. Karl-Gustav is hidat épít. Amikor

nyckelharpa-ján, ezen a jellegzetes svéd hangszeren csángó dalokat játszott s Fodor Béla az ugyanolyan jellegzetesen csángó hangszeren, gardonyon kísérte, úgy éreztük, hogy a híd tökéletesen ellátta feladatát. Ettől közelebb hozni egymáshoz két népet talán nem is lehet.

B.K.

Olvasókör irodalombarátoknak

A kör szívesen lát minden olvasni szerető embert, aki szívesen elmondja véleményét az olvasott könyvről, a könyv írójáról. Jöjjön mindenki, aki olvasni szeret, de várjuk azokat is, akik (csak) szívesen hallgatják mások gondolatait. Az első összejövetel: 2005. szeptember

Az olvasásra ajánlott könyvek: **Jókai Anna**: Ne féljetek, **Szerb Antal**: Utas és holdvilág. **Wass Albert**: A funtineli boszorkány, **J. M. Coetzee**: Pojkár

Szervező:

Boross Katalin (040-46 55 81)

Tánc is volt.

A szülők segítségével

Hétvégi magyar óvoda a láthatáron

Már nyolcadik esztendeje foglalkozom a lundi magyar kisgyerekekkel. Különböféle együttléteinkkor versikéket, mondókákat tanítok nekik, és meséket mondok, de rendszerint el is játszzuk a meséket, amiben nagy élvezettel segítenek a gyerekek. Akkor örvendek igazán, amikor minden gyereket bekapcsolódik a játékba. Az 1-7 éves magyar gyermekek nagy hasznát veszik az ilyen játéknak, hiszen együtt a szülőkkel kiegészítjük mindazt, amit a svéd óvodákban tanulnak, és ilyenformán megteremtjük az anyanyelvi tanulás alapjait. Az tapasztaltam, hogy akik részt vesznek foglalkozásainkon, a későbbiek során, könnyebben és szívebben tanulnak magyarul.

Az idén sikeresnek mondhatjuk a gyerekek farsangi bálját. Tizenkét kisgyerek és ennél is több szülő volt a vendégünk, akikkel eljátszottuk a Három pillangó meséjét. Ehhez három óriási és színes pillangót és három tulipánt készítettünk. Jelmezbajnokságot is tartottunk. Felvonult a Kis hercegnő, a

Királynő, a Boszorkány. A Áron és Fábián, a két Somi testvér keresztes lovagok képében első díjat nyertek. Limbo- táncversenyt tartottunk, hogy játékosan tornásszunk, tombolán különféle játékokat nyertek a szerencsések és József Attila centenáriuma alkalmából megtanultuk híres Altatóját.

Húsvétváró vasárnapunkon Kis Kakas meséjét játszottuk a gyerekekkel. Mindenki csokoládétojás-csomagot kapott, amelyből a jópofa nyuszi többet is úgy szeretett, hogy ott helyben majdnem mind megették. Elismételtük a Málna mondókát, amelytől visszhangzott a terem:

Nem tudja a bálma,
hogy milyen jó a málna!
Ha tudná a bálma,
hogy milyen jó málna.
Mindig csak zabálna!

A magyar kisgyerekek legközelebbi együttlétét Anyák napjára tervezik, amikor versikéket, dallal, játékkal köszöntik az anyukákat. A lundi magyar kisgyermekkel való

foglalkozásokat, egyféle hétvégi óvoda kialakítását, két lelkes édesanya segítségével tökéletesítjük és tesszük még inkább közkedvelté nemcsak a gyerekek, de a szülők számára is. Készülünk a május 4.-től május 8-ig tartó helsinki Cimbora táborba, ahol a 7-14 éves gyerekek a Pál utcai fiúkkal ismerkednek majd, különféle izgalmas formában.

Wolf Judit

Wolf Jutka

a lundiai „tanító nénije” a húsvét-váró gyermekek és a szülők körében a Felnöttek

Iskolájában (Vuxenskolan) rendezett mindig kellemes és hasznos találkozón

Tar Károly fotói

Vita, alkudozás, tétovázás előzte meg az idei március 15-i ünnepi műsort szerte Svédországban. Jóval költségszebbnek ígérkezett, mint az előző hasonló rendezvények, ráadásul bizonyos későn érkezett feltételeknek nem tudtunk megfelelni. A mi bérelt helyiségünk sem felelt meg a követelményeknek. Amikor megérkeztek vendégeink s hozzáfogtunk a technikai- s egyéb berendezés kirakodásához döbentem rá, hogy ez az előadás nem lesz "hasonló" az eddigiekhez. Két órát dolgoztunk folyamatosan, mire minden a helyére került. Hála a művé-

szek rugalmasságának termünk végül is alkalmassá vált egy kamaraszínházi előadás lebonyolítására. Amikor közeledett a kezdés időpontja már csak a közönség hiányzott. Az akadémiai tíz perc leteltével is csak körülbelül húszan "toltunk" az első sorokban. Szerencsénkre a művészek erre nem ügyeltek. Úgy játszottak, mint telt ház előtt.

Játszottak!? Nem, amit műveltek az nem játék volt, legalábbis nem éreztük annak. Szendrey Júlia élete három

„Emlémem elől ne fussatok”

képbe sűrítve sorsának három meghatározó szakaszát elevenítette fel. A darab színskálája nagyon egyszerű. Az első kép minden perce, minden mozzanata vakítóan fehér. A második kép egyik fele még fehér, a másik már fekete. A harmadik kép éjfekete. Csak fehér és fekete; árnyalatok, átmenetek nélkül. Az érzések szédítő magasságokból egyszerre zuhannak le ugyanolyan szédítő mélységekbe.

Az első képben két csapongó, életvidám fiatal egymásra találása, határtalan szerelme, fergeteges temperamentuma mindenkit magával ragadott. A második kép első felében Júlia még mindig fülig szerelmes, de már boldog feleség is. E nirvánai állapotnak vet véget Petőfi halálhíre. Drámai, könyörtelen fordulat fehérről feketére.

A harmadik kép az első kép ellenpólusa. A haláltusáját vívó, életének rejtelseit, szenvedéseit, a megalkuvásokat, önfeláldozását feltáró nő egyre halkuló, végül teljesen elhaló vallomása.

A dráma átélése oly erős, hogy a tapsot is szívesen elhagynánk, csak hogy ne zavarjuk a síri csendet. Aztán mégis megtörik a varázslat, 20 kézpár tapsol a nézőtérben. Az előadás legalább száz hálás néző, elismerő tapsát érdemelte volna!

Pataki András remek rendezése, Kalo-csai Andrea és Mezei Zoltán alakítása olyan művészi élményben részesített

bennünket, amilyenek itt fent északon és magyar nyelven csak nagyon ritkán örülhetünk. Nem feledkezhetünk meg a technikai személyzetről sem. Kovács Ferenc fiával, Sza-

bolccsal a hang- és fényvezérlést végezte. Nélkülük az előadás rengetegét veszett volna összértékéből. A fényhatások mindig ott és akkor jöttek, amikor azok legtöbbet segíthettek a dráma kidomborításában.

A műsor második felében Pataki András, mint előadóművész is bemutatkozott a "Zúg március" című irodalmi összeállításával, többek között Arany János, Petőfi Sándor, Vörösmarty Mihály költeményeiből. Hazaszeretet, szabadságvágy költői megfogalmazásban szállt felénk ezekből a versekből. A jó öreg kocsmárosnál, a walesi bárdoknál szinte villámok cikáztak, remegett a légtér a szavaló körül. Szűknek éreztük a termet e márciusi zúgás befogadására.

"Emlémem elől ne fussatok..." írja Szendrey Júlia naplójában. Németh Ervin, a darab szerzője mai, prózaibb nyelven úgy értelmezi Júlia e óhaját, hogy "soha ne felejtsem el azokat a szép napokat". Mi sem feledjük el ezt a szép márciusi délutánt.

Boross Kálmán

Ne felejtsd !

Minden szombaton öt órától várunk a Magyar Klubban!

**Olvasd honlapunkat
www.lundikulturforum.se,**

Láttad?

Új köntösben, részben új szerkesztőkkel, megjelent a lundí bevándorlók svéd nyelvű lapja, amely többek között

**folyamatosan foglalkozik a mindanyunk számára lényeges kérdéssel: beilleszkedésünk ügyes-bajos dolgaival.
Olvasd és terjeszd!**

Över gränser

Lunds Invandrarföreningars Samarbetsorganisation
The Cooperative Societies for Immigrants in Lund

Gråbrödersgatan 14, 222 22 LUND

Tel: +46 46 121414, E-post: lifs@telia.com

• Grundad: 2002 • Årgång 3 • Nr. 9 •

•2005 / 1•

Integration

Vardagsmat. Ordet integration används ungefär lika ofta som vi äter vårt dagliga bröd. Upprepning är kunskapens moder.

Vi som Sverige tagit emot med öppna armar är medvetna om att man måste anpassa sig till samhället, landet, staden och den närmaste omgivningen. Det handlar om anpassning på dagis, i skolan, på jobbet, på ålderdomshem; i familjen, i grannskapet, bland främlingar, i kultur och nöje; kort sagt överallt.

Förra året diskuterades detta ämne flitigt i tidningen Ungerska Lund (Magyar Liget) med gott resultat. Detta resultat kan sammanfattas med en enda mening: *Integration - ja! Assimilation - nej!* Fråga: Vad säger denna korta men innehållsrika mening oss? Svaret är att vi invandrare är mer till nytta för Sverige om vi får behålla vår kultur, men framför allt insupa Sveriges rikedomar i kultur, manér, miljö, lagar, regler och — kanske viktigast av allt — trygghet. Det svenska ordspråket att "ta seden dit man kommer" är mycket passande i detta sammanhang. För tusen år sedan sade Ungerns första kung till sin son att alltid vara gästvänlig. Samma goda råd har även Sverige tagit väl vara på. Man har insett att Sverige blir rikare, mångkulturellt, mångsidigt och mångfaldigt av immigration.

Detta tåls att tänka på varje dag för att göra Sverige till en bättre värld — och värd.

Károly Tar
Anders Koós

En integrationsdag vid Stortorget i Lund.

Foto: Károly Tar

Redaktion

**LIFS Lunds Invandrarföreningars
Samarbetsorganisation**

046-121414; Mediacentralen

Över gränser: 046-374404

Ansvarig utgivare: Awad Abdallah
(awadabdallah@hotmail.com)

Chefredaktör och layout: Károly Tar
(k.tar@comhem.se)

Redaktörer: Renée Besseling
(reneebeesseling@hotmail.com), Béla Fodor (adalbert.b.fodor@sverige.nu),
Elias Safar (j.elias@idgmail.se)

Webbmaster och korrektur:
Anders Koós (anders.koos@home.se)

Webbtidning:
www.lifs.org/overgranser

Innehåll

Ungerskt Kulturforum i Lund	2
Traditionernas Hus	3
ITEK	3
Den Lundensiska Mångkulturella Musik- och Dansfolklore Ensemblen, - är på väg att startas	3
KulturHumaNova - ITEK	3
Om Lunds KvinnoForum	4
Lifs ordförande har ordet	4
Kultur Resurs Utveckling	5
Lunds Kvinnoforum - verksamhetsmodell 2005-2006	5
30 år i föreningen "Jedininstvo Enighet"	7
Invandrarföreningarna i Lund	10

Tänkvärt

Det man söker har man ofta inom sig, därför spelar det mindre roll var man bor. Tiden är den mest demokratiskt fördelade resursen. Alla har 24 timmar till sitt förfogande varje dygn.

Gulyásvacsoa a lund Magyar Klubban

Készül a szilvás gombóc, a nudli és a krumplispogácsa. Az előtérben Habram Tóni, a főzőtanfolyam vezetője.

Várjuk tagjaink jelentkezését, hogy megvalósítsuk a szombati közös estebédek mindannyiunk számára jónak ígérkező ötletét

**Hallgasd
rendszeresen legfrissebb
híreinket a**

**Lundi
Magyar Rádióban!**

*

Övergäranser RADIO

**LUND INVANDRARFÖRENINGARNAS
SAMARBETSORGANISATION**

99,1 FM

**Magyar adás:
vasárnap 16:00-17:00
www.lifs.org**

Műsorterv a második negyedévre

Szülőknek

Örömmel tudatjuk anyukákkal, apukákkal, hogy lehetőség van kisgyermekes szülők rendszeres találkozására. Egyesületünknek az felnőttek iskolája (Vuxenskolan) biztosítja a helyiséget, valamint segítséget nyújt az indításnál. Várjuk a jelentkezőket az alábbi címeken: jozsef.somi@lund.se, szeniko@yahoo.com

Főző tanfolyam

indult szombat délutánonként 15 -17 óra között a Felnőttek iskolájában (Vuxenskola), Stora Gråbrödersgatan 13.

Az érdeklődők jelentkezhetnek Habram Tóninál, habramtoni@hotmail.com

046-139071.

Irodalmi olvasóköri

alakult. Érdeklődni lehet Boross Katalinnál, katarinaboross@hotmail.com, 040-465581.

Számítógép-tanfolyam

kezdőknek a Vuxenskola 2. emeleti termében. Vezető: Koós András. Jelentkezés: Boross Kálmán, 040-465581, borossalman@hotmail.com

Április 2 – Klubest, Vuxenskolan, Stora Gråbrödersgatan 13, 17:00-20:00

Április 9 – Ukrajnai magyarok – beszélgetés Hellstam Dagmarral a Kijevben és Lembergben élő honfitársainkról. Vuxenskolan, 17 órai kezdettel.

Április 16 – Klubest, Vuxenskolan, 17:00-20:00

Április 19 – A Kolozsvári Állami Opera kilenctagú csoportjának fellépése 19 órai kezdettel a Fäladskolan színháztermében.

Svenshögsvägen 25. Belépődíj tagoknak 100.-, nem tagoknak 120.-

Április 23 – Klubest, Vuxenskolan, 17:00-20:00.

Április 30 – Batusbál élő zenével a Vuxenskola 1. emeleti helyiségeiben, Stora Gråbrödersgatan 13, 19 órai kezdettel.

Belépődíj tagoknak 80.-, nem tagoknak 100.-

Május 4-10 – Cimboratábor 7 éves kortól 15-ig, a helsingborgi egyesület rendezésében. Aki nem kapta meg az értesítőt jelezze. Jelentkezés Wolf Jutkánál 046-700002 wolf_juditka@hotmail.com

Május 7 – Klubest, Vuxenskolan, 17:00-20:00

Május 14 – Beszélgetés Ortman Máriával, a neves műfordítóval, aki többek között svéd nyelvre fordította Kertész Imre Nobel-díjas író Sorstalanság című regényét. Bemutatja Tar Károly író, az Ág-hegy című skandináviai irodalmi és művészeti lapfolyam főszerkesztője Vuxenskolan, 1. emelet, Stora Gråbrödersgatan 13, 17 órai kezdettel.

Május 15 – Gyermekfoglalkozás Anyák Napja alkalmából.

Vuxenskolan, 2. emelet, bejárat az udvarból, 15:00 órai kezdettel.

Május 21 – Hogyan tovább? Milyen fejlemények várhatók a külföldön élő magyarok magyar állampolgársága ügyében? Beszélgetés Kohári Lajos helyettes nagykövet úrral. Vuxenskolan, 1. emeleti terme, Stora Gråbrödersgatan 13, 17 órai kezdettel.

Május 28 – Kelleme kirándulással szeretnénk zární, az első fél-évet amelyen gyerekek, felnőttek egyformán jól éreznék magukat. A Skryllegården egy lehetőség, de más javaslatot is szívesen fogadunk.

A tagdíj változatlan: családnak 200.-, egyedülállónak 130.-, nyugdíjasnak 100.- Befizethető bármelyik rendezvényünkön, vagy a **Bankgiro 830092-3** és a **Postgiro 5793-6312** számlánkra.

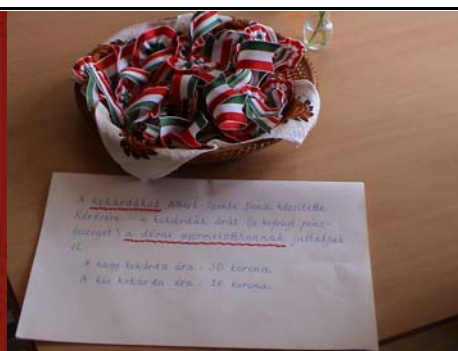

LUNDI MAGYAR KULTÚRFÓRUM
UNGERSKT KULTURFORUM I LUND

Híreink

2025. március 14., hétfő, 10:11 A LUNDI MAGYAR RÁDIÓ

A Lundi Magyar Rádió (FM 99,1) tegnapi adásában (szerkesztő: Tar Károly és Koós András) beszámolt a Fomás Színház vendégsterepléséről a Lundi Kultúrfórum közgyűléséről, amely őszre határozta az egyesület alapszabályzatának módosítását, a szombati klubokéutandót, amelyen eredeti dokumentumok alapján a jelenlévők az 1848-as magyar forradalomról és szabadságharcról beszélgetnek, a Köztársaság beindítása kapcsán a tudatosság fejlesztéséről is megkérdezték egyet a másikat a hallgatók. Hangképes beszámolót hallhattak a nézők a Lundi gyerekek nyuszivárásiáról, hirt arról, hogy Borzoményi Zoltán jóváhagyta a világ legnagyobb példányszámú irodalmi lapjából 36 ingyen példányt, amit az Aghegy-Liget Barát Társaság minden svédországi magyar egyesületnek eljuttat. szó volt az Elszármazott Erdőknek normál megjelent a népszerűtől, amelynek új számba kérdéses feladatok is kerültek. A Telefoninterjúk sorozatban az elkövetkező héten Tóti a Lundi Magyar Fesztiválról érdekes együttesről, előzőkről és pörkölt vacsorákról számolt be. (Az adásba bárki bekapcsolódhat, ha vasárnap délután 4-5 óra között felhívja a 373 430-as számot) A rádióadás második részében, Mikszáth Kálmán emlékezését hallhattuk a forradalom napjairól és a Lundi Bengtson Benjámin elnöksége a Talpra magyart! Koós András svéd nyelvű beszámolóval és zárószóval a svéd hallgatók is megkérdezték arról, hogy ez a vasárnapi adásunk. Viszthonhátra két hét múlva. A Lundi Magyar Rádió adásait bármikor hallgathatja a www.lifs.org honlapjáról.

Albert Ilona kokárdái

Afrikai és svéd vendégeink egy csoportja

Ez itt a Lundi Kultúrfórum honlapja

Készítette: Balázs Viktória
Címe:
www.lundikulturforum.se

Reméljük, hogy hamarosan minden tagunk felkeresi és naponta tájékozik egyesületünk tevékenységéről

Az első oldalon szereplő hírek akár óránként is változhatnak

A honlapon megtalálható az egyesület rövid története. A **Fórum** rovat megkönnyíti a nyilvános levelezést. Bármilyen kérdésre válaszol a vezetőség. A vezetők címe is megtalálható a honlapon, kivéve a **Koós Andrásét**, aki legutóbbi közgyűlésünk döntése alapján a fiatalokat képviseli a vezetőségben.

Címe:
donfalcon@home.se

A népművészeti kiállítás anyagának nagyrészt László Katalin hozta

Tanfolyanok

MAGYAR NYELV TANFOLYAM FELNÖTTEKNEK (14 éves kortól)

Elfelejtettél magyarul, vagy soha nem is tudtál? Vagy talán a kedvesed magyar és szeretnél megtanulni magyarul, hogy jobban megismerhesd kultúránkat?

Vagy csak egyszerűen hobyból imádod a nyelveket, és drágának találsz a nyelvkurzusokat? Nos, akkor ez a tanfolyam éppen Neked való!! 13 alkalommal találkozunk ebben a félévben, hogy elkezdjük elsajátítani a magyar nyelv szépségeit, nehézségeit. Játssza, egymással megismerkedve, érdekes formában és sok praktikus ötlettel most megtanulhatsz magyarul.

Időpont: **minden kedden** 17.00-19.00 (2 x 45 perc + 10 perc szünet)

Tanfolyamdíj: 250 kr/fő/13 alkalom (a kurzus anyag ebben az árban benne foglaltatik)

NORBI UPDATE

Hogyan éljük és táplálkozunk helyesen? Mi az amin változtatnod kellene, hogy végre lefogyj néhány kilót? A Magyarországon befutott és közel 180 000 embert segítő Schobert Norbert könyve alapján.

Időpont: **minden csütörtökön** 18.00-19.00 között a társalgóban

Tanfolyamdíj: 9 alkalom - 100 kr

CALANETICS TORNA (nem csak fiataloknak!)

Hogy mi is az a Calanetics?? Röviden mélyizom-torna kevés fizikai energiával. Idősek is és fiatalok is egyaránt végezhetik, korhatár nincs! Kényelmes ruhában, földön és tükör előtt edzünk kis szőnyegen. Az egy órás edzés kiválóan alkalmas derékfájásoknak! Időpont:

minden csütörtökön 19.00-20.00 között a nagyteremben

Tanfolyamdíj: **TÁNC TANFOLYAM**
Szeretnél megtanulni tangózni, vagy keringőzni? Jobb később, mint soha! Kezdőknek és haladóknak. Aki társaságra vágyik és táncolna is, köztünk a helye! Időpont: **minden pénteken** 19.00-20.00 között a nagyteremben

Tanfolyamdíj: 11 alkalom - 120 kr

SZOMBATI ÓVODA

Azokat a gyermekeket várjuk, akik szívesen ismerkednének magyar gyerekekkel, és együtt töltenének néhány szom-

bat délutánt. Ügyességfejlesztés, játék, közös éneklés, verstanulás, mesemondás és videó nézés. Szívesen látunk olyan segítő szülőket, akik részt vennének ezeken a foglalkozásokon. A 3-14 éves gyermeket/gyermeket 11.00-kor átvesszük és legkésőbb 14.50-kor átadjuk a hozzátartozóknak.

Időpont: **minden szombaton**

11.00-15.00 között a társalgóban nagyteremben létszámtól függően.

Részvételi díj: 25 kr uzsonnával

TANFOLYAMOK ELŐKÉSZÜLETBEN:

Repülőgép modellezés-építés, gyermekeknek és felnőtteknek ooo Olajfestés, rajzkör ooo Magyar nyelvoktatás gyermekeknek ooo Néptánc Tűzzománcfestés

JELENTKEZNI LEHET:
0732-687401 info@hungaroclub.com

Szórakozás

2005. április 9. **Húsvéti bál.** Horváth-duó (részben élő zene)

2005. május 21. **Májális bál** Maróti László és kísérete, Göteborg

2005. szeptember 3. **Disco.** Dj Tommy (gépzene)

2005. október 1. **Szüreti bál.** Ljunby-i zenekar

2005. november 26. **Katalin bál.** Horváth-duó (részben élő zene)

2005. december 31. **Szilveszter.** Dj Tommy (gépzene)

Az egyesület szerződést kötött a zenészekkel, és továbbra is várja azok jelentkezését, akik szívesen fellépnének a bálokon.

Jó étvágyat!

Minden szerdán 11.00-15.00 óra között együtt ebédelhetnek a malmöi egyesület tagjai, és haza is vihetik a magyaros ebédet Tagoknak 35 kr, másoknak 45 kr. Jó, ha előtte villámpostán vagy telefonon jelentkeznek az igénylők.

Étlap: Március 9. Rántott hús, burgonya, uborkasaláta

Március 16. Töltött paprika paradicsom szósszal

Március 23. Csirkeaprólék leves, túrós tészta

Március 30. Sertéspörkölt, tészta, savanyúság

Április 6. Paprikás krumpli debreceni kolbásszal

Április 13. Gulyásleves, fánk

Április 20. Rizses hús, savanyúság

Április 27. Töltött káposzta

Május 4. Krumplitészta, savanyúság

Május 11. Kelkáposzta főzelék, fasírozott

Május 18. Húsleves, aranygaluska vanília sodóval

Május 25. Sült sertéskaraj hagymásan, burgonya, savanyúság

Jelentkezni lehet: 0732-687401 és az info@hungaroclub.com

Szívesen látunk mindenkit, aki segíteni óhajt a főzésben, a terem rendezésben/takarításban. Segítőink térítésmentesen vesznek részt rendezvényünkön. Vezetőségünk társadalmi munkában végzi munkáját

A vezetőség

Bármilyen kérdéssel hívjátok a Hungaroclub vezetőségét:

P.Szilasi Éva, elnök,
0707-398831, eva@hungaroclub.com

Molnár Timea, elnökh.
0732-553557, timea@hungaroclub.com

Kelemen Ági, pénztáros,
0702-089019, agnes@hungaroclub.com

Tóth Stefan, titkár,
040-360636, stefan@hungaroclub.com

Bursan Zita, vez.tag,
0707-504578, zita@hungaroclub.com

Kovács Ágnes, vez.tag, 0706-692045

Roos Irena, vez.tag,
0705-190144, irena@hungaroclub.com

Járvás Ágnes, vez.tag
Kertész Gitta, vez.tag

Dimén Magdolna, revizor,
magdolna@hungaroclub.com

Majoros Tas, vez.tag,
0730-446766, tas@hungaroclub.com

Írjatok:
info@hungaroclub.com

Látogassátok rendszeresen honlapunkat:
www.hungaroclub.

Albert Ilona munkái a mozgássérültek kiállításán

Egy januári hétvégén benépesült a malmői ABF épülete. A mozgássérültek szervezetének művészeti köre mutatkozott be a nagyközönségnek. Az épület két emeletének helyiségeit

teljesen megtöltötték a tagok munkái, festmények, kézimunkák, szobrok, de még repülőgép-modellek is. A kiállítók névsorában ismerős név is szerepelt: Albert Sente Ilona, közismertebb nevén Ica néni, vagy "Zászlós Ica".

"Textilművész" áll Albert Sente Ilona névjegykártyáján, s hírnevét is elsősorban zászlóival szerezte. A rendkívüli igényességgel vart / hímzett zászlói megtalálhatók nemcsak a svédországi szervezeteknél, magánembereknél, de eljutottak a határon túlra is, Magyarországra, Erdélybe, Izraelbe, Kanadába, Olaszországba, Németországba.

Mindenekelőtt magyar zászlókat, magyaros motívumú fali képeket készít, de egyéb témáktól sem zárkózik el. Munkái között találunk svéd címereket, svéd-magyar kapcsolatokra utaló képet, izraeli zászlót, akárcsak allegorikus, mélyebb lírai, emberi gondolatokat kifejező műveket. Életének meghatározó eleme az alkotóvágy.

Azon írgylésreméltó emberek közé tartozik, akik nem ismerik az unalom fogalmát. Körülötte mindig zajlik az élet; ha nem varr, akkor ír, ha nem ír, akkor valamit szervez, ha azt sem, akkor valamilyen ingyencség készítésén töri a fejét, vagy azon, hogyan

segíthetne másokon, akik nála is nehezebb helyzetben vannak.

Amóta nem képes a tollat fogni, számitógéppel írja visszaemlékezéseit, szerkeszti receptgyűjteményét. Mintha az

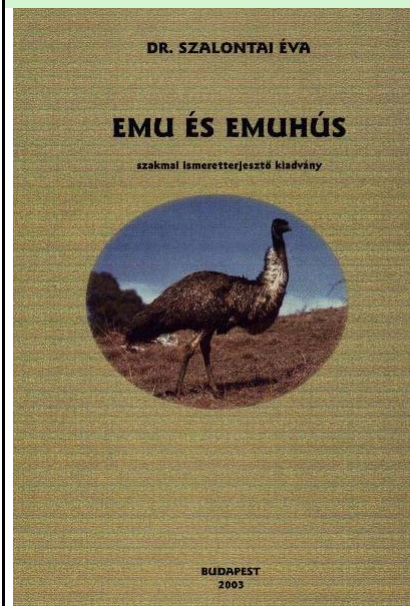
erősen csökkentett fizikai képességeit ugyanolyan mértékben megnövekedett szellemi tevékenységgel próbálná egyensúlyozni. Teste megroppant ugyan, de fantáziája szárnyalását, alkotóvágyát ez nem gátolhatja, mert esetében ez nem függvénye a testi erőnlétnek.

Mélyen gyökerező istenhite, haza- és emberszeretete az éltető ereje, amely átsegíti őt az élet buktatóin.

E néhány sor nem munkásságának méltatása csupán a textilművész Albert Sente Ilona bemutatása azoknak, akik valamilyen oknál fogva még nem ismerik.

Boross Kálmán

Dr. Szalontai Éva ausztráliai futómadár- receptkönyve

Ennek a háromnyelvű kiskönyvnek a szerzője a magyar Agrártudományi Egyesület keretében működő Emu-kutatási-Fejlesztési Szakosztály elnöke, malmői lakos, lapunk tudósítója. Amikor sajnálatos balesete miatt hónapokra mozgásképtelenné vált, a legegészségesebb vörös hús ismertetésének, és ennek a világszerte elterjedő, nagytestű madár sokoldalú hasznosításának céljával szerkesztette házagópító receptkönyvét. Mivel nálunk is kapható az emuhús Szalontai Éva érdekes és hasznos receptjeinek ismertetésére következő lapszámainkban még visszatérünk.

MEGHÍVÓ

Szeretettel meghívunk

2005. április 29.-én pénteken Klubnyitó és ismerkedési estünkre, amit a Horvát klubbal közösen rendezünk! Kezdesi időpont: 19.00 óra és addig maradtok, amíg kedvetek tartja! Az est alatt műsort szolgáltatunk: A Hungaroclub meghívott vendége egy magyar country-tánc csoport, a Horvát klub vendége még nincs leszögezve. Az est alatt debreceni kolbászt, zsemlet, mustárt szolgálunk fel minden kedves Tagunknak! Kávé és sütemény is fogyasztható, illetve a Horvátok bárjában sört, bort lehet majd vásárolni.

Megkérünk mindenkit, hogy ez alkalommal szeszes italt ne hozza-

tok magatokkal, mert mikor a bar nyitva van az engedély úgy szól, hogy csak az ott eladott italt lehet a helyiségben fogyasztani.

A klubnyitó est célja, hogy mindenki körbejárhasa termeinket és megismerkedhessünk egymással, hiszen a Horvát-klub nagy szeretettel fogadott be minket, és már az elmúlt bálunkon is részt vettek, hogy ismerkedjenek velünk, magyarokkal.

Minden **tagunk ingyenes** belépést és vacsorát kap. Nem tagoknak 50 korona **Jelentkezni 2005. április 6-ig:** info@hungaroclub.com, vagy telefonon:

Timi 0732-687401, Zita: 0732-687402

Horváth Zoltán

BIG WAVE!

*Kedves barátaink!**Köszönjük mindenkinek az érdeklődést és aggodást. Akkor és ott hihetetlenül sokat jelentett, hogy valaki törődik velünk. Elnézést, ha valaki nem kapott választ, nagy volt a kapkodás. Itt jön végre egy részletesebb beszámoló Tájföldi kalandunkról. December végén 2 hétig voltunk az ország déli részén, Krabi város melletti Ao Nang településen.*

2004-12-26. Reggel 8.00 óra. A nyújtózás közben figyeltünk fel rá, hogy az ágy mozog alattunk. Miután mindenki igazságtalanul megkapta a magyaros helyreigazítást meg kellett, hogy állapítsuk, hogy a forrás ezúttal kintről jön. Annál is inkább, hogy akkor már a lámpa is nagy ívben lengett. Földrengés! Nyomás kifele! S jöttek elő a az 1976-os emlékek a vásárhelyi kaszárnyából, ott ért 7,2-es erejű bukaresti földrengés. Mire kivonultunk a zaj elült s reggeli közben el is felejtettük az egészet. Hova menjünk ma? Maradjunk itt a parton? Ugorjunk csónakba, keressünk fel valami újat? Anikó inkább maradt volna, de végül rávettük hogy jöjjön. Igaz hogy csak hajóval lehet odajutni, de közel van, s onnan bármikor van csónak vissza.

11:00 óra. Fürdőruhában, strandpucsbán kamerával és bűvárszemüvegekkel felszerelve hajózunk a Railay Beach fele. Kb. 10 perc Ao Nagtól, s már ugrálunk is ki a csónakból a jó langyos Andaman tengerbe. Másodpercek alatt tűnt el a lábunk alatt a víz. Hm. Jókorá apály, igaz nem most kéne, hogy legyen. A parttól 50m-re fürdőzők mar a tenger fenekén hasal-

tak, szinte muris volt. Láttuk a thai hajóson, hogy valami nem tetszik neki, s mi is figyelni kezdtünk. Ekkor harsant fel először: BIG WAVE! Hol? Hol? S tényleg nagy volt! Messze, úgy 2 km-re fehér falként vonult a hullám egy másik strand fele. Elő a fényképezőgépet és a kamerát! Balról, már jóval közelebb úgy 50-m magasra csapott a víz egy sziget mögött. Ekkor megjelent a következő a láthatáron. Messze de ez mar az egész látóhatárt betöltötte és felénk jött. A bűvölet közben kattintottunk a fényképezőgépet és néztük a többieket. A fürdőző csapat az éles korallokon ugrálva kínlódott a part fele, a hullám mar nyomta rajuk a vizet. A hajósok a csónakjait tartottak kötőféken, mint a lovat, de egyre nehezebben birkóztak vele. Több helybeli a tenyerébe temette az arcát és imádkozott vagy nyöszörögve zokogott. A turisták tágrányílt szemekkel nézték a nagyszerű látványt. A hullám ekkor mar 100 méterre közelített meg és mögötte már látszottak a következők. A beljebb lehorgonyzott valószínűtlen szögekben és magasságokban hánykolódtak, többsége felborult. Ekkor már többen ordítottak: GO

GO GO GO. Anikó el is indult de 10m-nyire megállt és eszeveszetten fenyegetőzött, hogy most azonnal induljunk. Meg mindig érkeztek csónakok, gyerekek és felnőttek repkedtek a zabolatlan barkák között. Feladtuk a látványt mentünk a hegy fele, ekkor mar vízben álltunk. A többség szaladt, én mondtam, hogy jobb, ha csak meggyünk, és nem esünk el. A nyomunkban úszott a kis utca vendéglőinek és üzleteinek berendezése: székek, asztalok, pultok, kenek. Meg egy utolsó képet kattintottam és nekiiramodtunk a domboldálnak. A partot akkor érte el a következő hullám, egyre nagyobbakkal a nyomában. Innen mar szaladtunk a az 500 méternyire fekvő dombig, a Diamond Cafeval a tetején. Magunkkal húztunk egy svéd hölgyet, aki mezítláb botorkált a kavicsos és összefüggéstelenül motyogott.

12.00 óra. Ekkor kb. 100-an lehetünk. Mindenki fürdőruhában, a szerencsésebbeknek, mint nekünk, van valami a lábán is. Fentről egy másik öblöt láttunk. Meg két-három hullám s azután csend lett a tengeren. Feszülten kémlítettük a láthatárt s közben próbáltuk kitalálni, hogy mi történik? Információ sehol. Beugrott a reggeli földrengés. Csak nem azzal függ össze? Elő a mobilt, működik! Kit verjünk fel hajnali 5 órakor karácsony másodnapján? Krisztinának végül sikerült egy osztálytársat elérni: keress az Interneten földrengést és hullámokat! 2 perc múlva mar jött a válasz: 8,6-os rengés, epicentrum Szumátra északi csücskétől nyugatra. Utána hatalmas tsunami közeledik Tájföld, Burma, Ceylon és India fele. Indonéziában mar sok ezer halott. Sikerül üzenetet küldeni né-

hány barátunk, munkatársunk. Annyit, hogy volt egy kis víz de biztonságban vagyunk. Közben meg jöttek a part felől. A fürdőző csapat elől hátul veres, de mind megvannak. Többen keresik hozzátartozóikat. A partról más irányba indultak és elszakadtak. Későbbesve kiabáltak egymás nevet. Rendre mind megkerültek, a mi svéd sorstársunk csapata is. Kivéve egyet, Egy svéd férfi percenként kiáltja felesége nevet: MAAALIN! 3 éves kislány húzza maga után. Ugyanazon az úton járta körbe a dombot, kilométereket tett meg az alatt a három óra alatt. A gyerek egyre kisebb lett, de hűsegesen ment. A tizedik kor után az emberek többsége nem bírta könnyek nélkül. Közben előkerült egy hordozható számítógép is (honnan az ördögből húzta elő a az a fürdőnadrágos hapsi?), mobilon elérte az Internetet és mondta a híreket a CNN -ről. Ugyanazt, amit már tudtunk. És hogy jöhetnek újabb hullámok. Mások is jöttek hírekkel. Egyesek 20 méteres hullámot vártak 10 perc múlva, mások 50 méterest egy óra múlva. Minél szebben módja annál nagyobb a hitele. A pánikkeltés mestereivel volt dolgunk, de ki mert akkor ezzel szembeszállni? Közben kaptunk vizet. Majd rizst, de ehhez már nem volt tányér. Tenyérbe, nylonzacskóba. A találékonyabbak (cserkészek?) kettévágtak vizes flakonokkal jöttek. A hosszában vágott volt a legjobb. A hely amúgy sziklamászó paradicsom. A kötél megszálottjait nem igazán hatotta meg a hangulat. Lepésekre a táborból kúsztak fel a falon, órákon keresztül. Több öbölből idejöttek az emberek, ez a biztos hely. Érkeztek a nyílt tengerről. Egy népes csapat Phi Phi szigetről menekült. Ott menekülés közben a majmok is megtámadták őket!

15:00 óra. Kb. 400-an vagyunk, beborítottuk a hegyet. A tömeg kezd fárasztó lenni. Sokan sérültek, de az épek se virgoncok. Az összetartás és az udvariasság elfogyott. Egy hangosrémült csapat ránk telepszik. Arrább hurcolkodunk, de percekben belül idegenek ülnek a törölközőinken. Meddig lesz víz? Kaja? A VC már feladta. 3 óra alatt senki nem merészkedett a part fele, annak ellenére, hogy a víztükör meg se mozdult. Aztán a bátrabbak elindultak. Gyorsan jöttek a hírek: lent nagy a pusztítás. Percek múlva előkerült néhány ember, aki máshol talált menedéket. Köztük Kalin a nagyobbik fiával! Mindenki

sir örömeiben. Ők két percig örültek egymásnak, utána összeestek a fáradtságtól. Napok múlva láttuk őket újra, meg mindig nem heverték ki. Én sem. Ez a végül szerencsés történet volt a letragikusabb élményünk. Hál'istennek.

Horváth Zoltán

(Folytatása következő lapszámunkban)

HÍREK

1.

2005. január. 19.

8. Irodalmi Teadélután

Krausz György, a Magyar Köztársaság nagykövete és Krausz Judit meghívására a nagykövet úr oslói rezidenciáján tartottuk irodalmi teadélutánunkat az "élő magyar irodalom" címmel. A nap vendége Gáspárné Monostori Judit az Akadémiai Könyvtár osztályvezetője és Gáspár György szerkesztő, a Petőfi Irodalmi Múzeum Hang- és Video-tárának munkatársa volt. A beszélgetést Kovács Ferenc vezette.

Az estek háziasszonya Krausz Judit.

2.

Január .29.-én tartotta a Norvég-Magyar Egyesület (NUFO) szokásos **farsangi-nyitányi** estjét. A különböző egyéni és csoportos szórakoztató programok után videofilm részleteket láttunk a Bőjte atya alapította dévai gyermekotthon életéből. Az est bevételét a gyermekotthon megsegítésére ajánlottuk fel. A kisorsolásra került lottó-fődíjat Szinnyei Kiss Ildikó Oslóban élő festőművész ajánlotta fel.

3.

2005 február. 5.

Kovács Ferenc filmelőadása. Az est házigazdája Dávoti Barnabás. Folytatott a 2004 őszén elkezdett Tolnay Klári Filmklub sorozatot az oslói filmbarátok körében. Az első két részben az 1945-ig ill. az 1945 után készült filmekről esett szó. A harmadik esten Tolnay Klári színházi szerepeiből láthattunk részleteket.

4.

Február 5.-én, a Tolnay sorozat utolsó estjén Csiky Gergely fergeteges vígjátéka kapcsán ismerhettük meg "a nagymama" bájos mosolyát, páratlan humorát, fenséges méltóságát. Csiky Gergely (1842-1891) a Nemzeti Színház egyik legtöbbet játszott írója, színes egyénisége a múlt század vége drámaírodalmának. Eredeti végzettsége szerint pap, tanár és egyházjogász. Szíve azonban fiatal korától a színházhoz, irodalomhoz húzta.

Egy párizsi tanulmányútja során megismerkedik az ún. társalgási drámával, amit hazatérte után a magyar színpadon ő alkalmazta először. A társalgási dráma a realizmus felé fordul, tárgyát a korabeli társadalom életéből meríti, a polgári erkölcsöt vizsgálja, a társadalom aktuális kérdéseivel foglalkozik. Csiky Gergely 1881-ben szakít papi hivatásával, megnősül, a Nemzeti Színház dramaturgja lesz haláláig. Hatalmas munkabírással ontja színdarabjait, fordítja a külföldi szerzők műveit. A Nemzeti Színházban legtöbbszor színpadra került vígjátéka A NAGYMAMA. Méltán volt nagy siker már az első bemutatóján is a finom humorban, fordulatokban és érzelemben gazdag mű, s ezért hat máig is a közönségre. Csiky Gergely vígjátékának legnagyobb értéke, hogy remek szerepekkel ajándékozza meg a színészeket. A bemutatón, 1891-ben Prielle Kornélia játszotta a Nagymamát, később parádés szerepet jelentett Blaha Lujzának, Berký Lilinek, Honthy Hannának, Dajka Margitnak, Tolnay Klárinak.

5.

Kovács Ferenc filmelőadása. Az est házigazdája Dávoti Barnabás.

Március 6.-án megkezdtek Makk Károly (1925) rendezői sorozatát az oslói filmbarátok körében. Makk Károly Berettyóújfaluban született, édesapja mozigépész volt. 1944-ben került a Hunnia filmgyárba, mint műtermi gyakornok. Közben egyetemi hallgató művészettörténet-filozófia-esztétika szakon. 1946-ban felvették a Színház- és Filmművészeti Főiskola első rendező osztályába. Tanárának, Radványi Gézának Valahol Európában című filmjében ügyelő, majd asszisztens Bán Frigyes Talpalatnyi földjében. Első filmjét, az Úttörőket a forgatás befejezése előtt leállították, így a Liliomfi lett az első igazi rendezői munkája. Sokszínű alkotó: pályáján ügyanúgy feltűnik a könnyed vígjáték (Liliomfi), a véres dráma (Ház a sziklák alatt) és a lírai film (Szerlem), mint az 50-es évek korrajzának is beillő MESE A 12 TALÁLATRÓL.

6-7.

Március 12.-én emlékezett a Norvégiai Magyarok Baráti Köre (MBK) Nemzeti ünnepünkre s az MBK fennállásának 15. évfordulójára. Az ünnepi műsorban a Magyar Táncakadémia diákjai (Gyurka Gergely, Krizsai Dávid, Urbán Szabó Nikolett, Petrovics Petra) és a Norvég Opera énekesei (Rajta Erzsébet, Valeska Zurn) közreműködtek. Az estet nagy sikerű táncbár zárta.

Nemzeti ünnepünkön, március 15.-én fogadta megújult épületében az oslói magyarokat a Magyar Köztársaság Nagykövetsége. A meglepetésprogramban egy négytagú együttestől magyar népdalokat, katonadalokat hallhattunk.

8.

Március 21.-én

"...új tengert kéne teremteni... Napjaink norvég irodalma" címmel tartotta a budapesti Országos Idegen nyelvű Könyvtárban a Nagyvilág c. irodalmi folyóirat a norvég antológiát tartalmazó különszámának bemutatóját. Az összeállítást készítő és fordító Kovács Katáng Ferenc Oslóban élő íróval Szöllősi Adrienne irodalomtörténész beszélgetett. Másnap Nyíregyházán, a Vikár Sándor Zeneiskolában folytatódott a beszélgetés, ahol Pregitzer Fruzsina és Petneházi Attila, a Nyíregyházi Móróc Zsigmond Színház művészei olvastak fel a lefordított művekből és a Zeneiskola diákjai és tanárai játszottak az esthez illő Grieg darabokat.

9.

2005. ápr. 6.-án

9. Irodalmi Teadélután

Krausz György, a Magyar Köztársaság nagykövete és Krausz Judit meghívására a nagykövet úr oslói rezidenciáján tartottuk irodalmi teadélutánunkat "József Attila emlékére - 2005" címmel. A nap vendége Haumann Péter, a Katona József Színház színművésze volt. A beszélgetést Kovács Ferenc vezette.

Az estek háziasszonya Krausz Judit.

10.

A Norvégia Magyarok Baráti Köre április 9.-én tartotta szokásos, évente kétszer megrendezésre kerülő Filmestjét. Az est vendége Haumann Péter volt, akivel Kovács Ferenc beszélgetett film és televíziós szerepeiről. Több, apró filmrészlettel illusztrálták Haumann Péter igen sokrétű, gazdag, filmes jelenlétét a magyar művészeti életben.

Szerkeszti:

Kovács Ferenc

ferenc.kovacs@media.uio.no

Egy nagypapa feljegyzései

Miből?

Unokám a svéd elemi iskola negyedik osztályában koptatja, na nem a padot, hanem a különféle asztalokat, székeket, műhelymunkához való bútorokat, berendezéseket, számítógépeket, különféle szemléltető eszközöket és a ruháját, merthogy az iskola igyekszik minden oktatási igénynek megfelelő környezetet kialakítani és lépést tartani a korrallal. Magyartanítása ennek megfelelően kellemes, hogy alakuljon, hasonuljon. Hát ez sem könnyű, olykor csaknem lehetetlen. Így aztán unokám, szerény és elfogult minősítem szerint nálam a harmadik elemiben bukácsol a heti egyszeri magyar órák közepesre állított gátfutásában, ahol nem engedhetem meg, hogy megizzadjon és a megerőltetéstől kapkodja levegőt, mert a svéd iskolában már hozzászokott a játékos, a könnyed tanuláshoz. Ott úgy készítik az életre, hogy sikerről sikerre libben, nem osztályozzák, nem korholják, nem serkentik versenyre sem osztály – sem iskolatársaival szemben, hanem az örökös „Nagyon jó!” felkiáltással kedveskedve noszogatják a tudomány csúcsainak meghódítására. Persze, hogy félek, miként alakíthatom ki benne a hagyományos magyar szorgalomvágyat, a kitartó ismétlésenkényszer, az „Ismétlés a tudás anyja” bölcsesség szerint. Legfőbb gondom, hogy miként tudnám vele anyanyelve ápolásának rövidre szabott idejében megismertetni a sors által reá szabott kettős identitásának részeként magyarságtudatának alapvető ismereteit. Ehhez elengedhetetlen volna egy olyan tankönyv, amely sűrítve tartalmazná mindazt, amit a magyar írás és olvasás elemi szabályairól, a magyar történelemről, a magyar irodalomról, néprajzról és a mai magyar életéről ismernie illik. Nincs ilyen tankönyv. Ha lesz, merthogy bizonyára készül ilyen, ezt én annak a száz esztendőös olvasókönyvnek a mintájára szerkeszteném, amelyben mindent beleszerkesztettek ahhoz, hogy az adott kor nebulója magyar sajátosságainak megfelelően hitben, lélekben, tudásban, magyarságtudatban gyarapodjék. Csakhogy ez a könyv ma mégsem használható. Nyilván azért, mert nem mai nyelven írták. De ennek a könyvnek az első oldalán ott áll díszes keretben a magyar himnusz első szakasza. És tele van ez az olvasókönyv legszebb

közmondásainkkal, találós kérdéseinkkel. Ezen felbuzdulva, amikor unokámat haza kísértem, megtanítottam a himnusra. Kiderült, hogy a svéd himnuszt se tudta, mert a hazafias nevelést erre felé is kissé szégyenlősen kezelik, amelynek következményeként a svéddek rohamos elamerikanizálódása szomorú tény, úton útfélen tapasztalható. Megtanultuk tehát a magyar órán, magyarrá is lefordítva a svéd himnuszt is, mert ahogyan a svéd-magyar foci meccsen a „Győzzön a jobb!” elvét vallottuk, a magyar és a svéd szokások tömkelegéből is illendő a legjavát el-sajátítanunk.

Unokám magyar tanításához többek között megvásároltam a Kisbetűs írólapokat, az elsősöknek való ábécét, az erdélyi harmadikosoknak való Magyar nyelv tankönyvet, Losonci Iván Anyanyelvi kézikönyvét, a Nemzeti Kiadó olvasókönyveit, az Olvasási munkafüzeteket, az Anyanyelvünk világa munkafüzeit, a harmadosztályos Fogalmazási kalauzt, Háztartástant, Meseolvasót. Minden esztendőben, amikor két hétre hazatérhetek, a bőség zavarával válogatok a rengeteg tankönyvből, de a magyar tanítással idegen szórványban foglalkozó, többnyire szakképzetlen tanítóval együtt arra vágyom, hogy olyan könyvet vigyek haza, amelyben minden benne, ami szükséges. Van ilyen, de inkább csak a nagyobb gyerekeknek és a felnőtteknek való, mint a *Haza a magasban* és a Millenniumi Olvasókönyvet és a Daloskönyvet magában foglaló két kötetes *Ezer esztendő*.

Mit használtam mindezekből? Keveset. Rájöttem, hogy magyar óráimról nem hiányozhat a szinonimákkal dúszított szómagyarázatokkal, kiejtésjavító tanácsokkal megtűzdelt olvasás, a néhány mondatos tollbamondás és annak megbeszélte javítása, egy-egy az évszaknak megfelelő, tájleíró vagy nagy költőink évfordulói alkalmából válogatott vers elemzése és megtanulása. Unokám ilyenformán nemcsak tudja, de lelkesen szavalja a Talpra magyart, Szabó Lőrinc: Szél hozott, szél visz el, Kányádi Sándor: Mi lennénk?, József Attila: Altató című versét és a karácsony fa alatt, meg a húsvéti locsoláskor szokásosokat. A magyar történelem iránti érdeklődését pedig igyekszem Benedek Elek regés-mondás történeteinek, mai nyelven tömörített tolmácsolásával apránként belécsöpögtetni.

Nyelvjavító

Nekünk valóan hasznosak Balázs Géza nyelvjavító műsorai a tévében és a rádióban. Ő képviseli azt a mértéktelenséget, amelynek alapján egyaránt megbékélhetnek az idegen nyelvekből átvett kifejezéseket, a különféle jövevényszavakat kedvelők, és a mindent magyarítók hívei. Úgy tűnik ebben az esetben is a kipróbált bölcsesség győzelme a kívánatos: a legbiztosabb út a középút. Nyelvünk befogad, magyarrít egyes a köznapi használatban megszokott kifejezéseket, másokat, ha ideig-óráig divatosak is, kihullnak szótárunkból.

Mi, akik idegen nyelvi környezetben élünk, olykor világosan látjuk miként terjednek otthon az idegen nyelveket utánzó kifejezésformák. Szó volt, az egyik nyelvi műsorban az olyan a magyarban furcsa megfogalmazásokról, mint a „Kérhetek egy pohár vizet?” vagy „Kaphatok egy kis sót?” stb. Ezek eredőjét nem lehet csupán az fellazult viselkedési szabályokkal, az ildomos viselkedés tétova keresésével magyarázni, mert ezek a megfogalmazások magyarságunkat alapjaiban támadják, változtatják. Elfogadott meghatározás szerint magyar sajátosság a nyíltság, a szókimondás, a tömörség. Nyelvünk természetünk hű tükre. Ezért nem valamiféle erőltetett illemességnek érezzük a fenti megszólításokat, hanem köntörfalazásnak. Mert valójában „Kérek egy pohár vizet.” és „Kérek egy kis sót.” a tartalmuk. Angolul, németül, svédül kerül az ilyen fogalmazást. Az idegen nyelvekből sajnos nem csak szavakat veszünk át, hanem a körülményeskedést, a mögöttes beszédet, a homályosságot is. Ez bizony alapjaiban támadja meg nyelvünket és vele együtt gondolkodásunkat. Szókincsünk idegen szavakkal való gyarapodása akkor csakugyan káros, ha meglévő szép magyar szókat szorít ki a köznapi használatból. Ha pedig idegenmajmolásunk jellemünket is károsítja, és ez fogalmazásunk idegenségében is egyre inkább megmutatkozik, bizony jó az, ha nem megyünk el mellette szó nélkül. Rossz pedig az, hogy a nyelvünkben is megmutatkozó másságunkat, divatos idegen nyelvi köntösökben ágálva, pazarló nyelvi nyedséggel feladjuk.

A MAGYAROK TÖRTÉNETE - 2.

Éppen tucatszáz esztendeje élt a messzi Szittyaországban egy híres vezér, akit Ügyeknek hívtak. Elvette egy másik vezér lányát, Emesét. Fiúk született, akit Álmosnak neveztek el, mert az anyjára álmában egy turulmadár szállott, és így azt gondolta, hogy tőle van az ő fia.

- Legyen a neve Álmos—szólt Emese Ügyeknek, nem vitatkozott, mert vezérként éppen elég más megoldatlan ügye volt akkoriban. Barna arcú, fekete szemű, magas és karcsú termetű legénnyé növekedet a fiú, okos volt, és az apjához hasonlatosan ügyes vezérré vált. És ő is feleségül vette egy vezér lányát. Gyermekeiket pedig elnevezték Árpádnak, hogy az ábécé első betűjével kezdődjék a neve, mint az apjának. Akkoriban, nem mint mostanság, sok-sok gyermek született minden hétmagyar családban. Egy idő után szűknek érezték a helyet, ahol éltek, kevesellték a megművelhető földet és a legelőket. Hét törzs vezérei megegyeztek abban, hogy elköltöznek rokonaikhoz Pannóniába, ahol egykor az onogurok majd Attila, a világhíres hun király, és vitéz nép-

ének hazája volt.

- Mától fogva téged és leszármazottaidat tekintünk a magunk és utódaink vezérének és parancsolóinak! - kiáltotta egyszerre mind a hét vezér: Nyék, Megyer, Kürt, Gyarmat, Tarján, Jenő és Keszi. Aztán ősi szokás szerint előbb Álmos, majd mind a hét vezér karjukon eret vágott, és vérét egy ivókürtbe csurgatta.

Vérszerződést kötöttek, amit ha utódaik megszegnek, örök átok sújtja őket. Megesküdtek arra, hogy, a közösen szerzett javakból mindannyian részesülnek, a viszályt kerülik, a hűtleneket megbüntetik

Ahogy akkor összekeveredett a vérük, úgy keveredett az évszázadok alatt a különféle törzsek fiaiból és lányaiból szaporodó magyar nép. Elindultak aztán az új hazába. Mire odaértek Álmos megöregedett, fiára hagyta a vezetést, aki a Vereckei szoroson át bevonult népével a Duna-menti országba. Ha most kicsi is, de szép és takaros ez a hely: Magyarország a neve.

Árpád vezér, a Képes Krónikában látható képen, magasra tartja az ivókürtöt, hogy a vérszerződésre emlékeztesse a magyarokat

Húsvéti mondókák

A Tóth Ildikó (Sölvesborg) által megjelentetett sárga füzetecskéből

1.
Harangoznak húsvétra
Leszakadt a tyúklétra
Kezdődik a locsolás
Nekem is jut egy tojás?
 2.
E háznak van egy rózsája.
A rózsának bimbója.
Én a bimbót megöntözzöm,
a piros tojást megköszönöm.
 3.
Rózsafának tövéből
rózsavizet hoztam.
Az lesz ma a legszebb lány,
akit meglocsoltam.
- Drága kislány, gyöngyvirágom,
ma van húsvét napja.
Meglocsollak, mosolyogjál,
mint a piros rózsa.
4.
Zöld erdőben jártam,
kék ibolyát láttam.
El akart hervadni.
Szabad meglocsolni?
 5.
Én kis kertész legény vagyok,
virágokat locsolgatok.
A minap is erre jártam,
egy szép rózsafát láttam.
Ki akart száradni
Szabad meglocsolni?

Geiger László

Svéd történelem ...(12)

(kivéve az unalmas részeket)

1877-ben Drezdában elhunyt a néhai IV. Gusztáv Adolf fia, "Wasaborg" Gusztáv osztrák altábornagy, akinek a visszatértétől való félelmében a Bernadotte-oknak nem volt egy nyugodt éjszakájuk. (Gusztáv nevét viselte 1831-1877 között a 60 számú, egi "császári és királyi" magyar gyalogezred.) A néhai IV. Gusztáv Adolf földi maradványait 1884-ben hazahozták, és a Riddarkyrkan temetkezési kápolnájában helyezték el - most már - örök nyugalomra.

1890-ben kezdetét vette a több mint tizenöt évet tartó svéd-norvég "uniós perlekedés". A svéd-norvég szomszédság kezdetétől fogva az egymásra féltékeny testvérek viszonyának jeleit viselte. Mindenben ellenséges szándékot véltek látni. Azok a svéd hivatalnokok, akiknek norvég alattvalókkal gyűlt meg a bajuk, homlokukat fogták kétségbeesett elképedésükben. Az unió 1905. június 7-én feloszlott, de a "sértett kistestvér" norvégok számára a felszabadító nemzeti mozgalom még ma sem ért véget.

A népotthon

1898-ban megalakult a Szociáldemokrata párt, két évre rá a Liberális párt. Az országgyűlési képviselők sürgették a monarchia megdöntését, és a köztársaság bevezetését. Az első világháború kitörése egy ideig elterelte a figyelmet a belső ügyekről, a II. Oszkár halála után trónra lépő V. Gusztávnak ha nehezen is, de sikerült cselekedeteiért alkotmányos felelősséget vállaló kormányt összeállítania.

A szigorú semlegesség vonalát képviselő, Hjalmar Hammarskjöld miniszterelnök vezette kormány elhanyagolta az ország élelmiszerellátásához fontos kereskedelmi kapcsolatokat. Az élelmiszerhiány jegyrendszerhez vezetett, az éhségtüntetések forradalmat sejtettek. Az 1917-es választások a baloldali győzelmet hozták, V. Gusztáv király kénytelen volt elfogadni egy liberális-szociáldemokrata összetételű kormányt. - "Vezessétek be a söpredéket!" - mondta megvetően Viktória királynő, amikor az udvarmester bejelentette a kihallgatásra jelentkező országgyűlési képviselőket, élükön a gyűlölt

Hjalmar Brantinggal, a "svéd-szocializmus atyjával".

V. Gustav**Hjalmar Hammarskjöld****XII. Károly**

Az 1809-es alkotmány újírásával megpecsételték a parlamentarizmus dialátát. Az elkövetkező kormányok összetételét nem a király, hanem az országgyűlés határozza meg. A kormány az országgyűlés bizalmát élvezzi, a kormányfőt - az "államminisztert" - az országgyűlés nevezi ki. V. Gusztáv beletörődött a reprezentatív államfői szerepbe, cserébe a szociáldemokraták sem erőltették a köztársaságot.

A háborút követő években Európa szerte forradalmi hangulat uralkodott. A népnek biztonságra volt szüksége, az emberek sem halhattak éhen. Nem sokról volt szó, csak fedélről, meg egy tál ételről, és tisztességes ruháról. Svédországban megkapták, a kormány cserébe engedmességet kért. A gazdag réteg - a saját érdekében - fokozatosan átengedte jövedelme egy részét a kevésbé ügyeseknek, a társadalom kivetettének. Íme, a svéd engedmesség oka! (Hogy ez nem jutott az eszébe másnak a világon!?)

1919-ben bevezették az általános szavazati jogot, 1920-ban Hjalmar Branting szociáldemokrata kormánya került hatalomra. (Öt nő ült az országgyűlés padjaiban, ennek ellenére az országgyűlés elnöke - "Uraim!" - megszólítással fordult a képviselőkhez.) Az általános szavazati jog ellenére a demokrácia sokáig csak papíron létezett. A lakosság nagy része továbbra is szűkösen élt, az oktatás osztálykiváltság volt. A társadalom igazságtalanságainak rendezésére, az osztálykülönbségek áthidalásához további társadalmi reformokra volt szükség.

1921-ben eltörölték a halálbüntetést - a guillotine bárdja utoljára 1910-ben zuhant le Svédországban - és megrendezték az első Vasa-futást, az azóta népmozgalmommá nőtt sífutó-versenyt. 1922 szeptember 27-én megtartották az első népszavazást. A szeszfogyasztás betiltása kérdésében a szavazásra jogosultak közül 889 132-en a teljes tilalom bevezetése mellett, 925 097-en a tilalom ellen foglaltak álláspontot. A szeszfogyasztást csupán "racionalizálták". A "pálinka-jegyre" havonta négy liter pálinka járt. A bor drága volt, fogyasztását főlegesen volt korlátozni, sört a patikában recept ellenében lehetett vásárolni. Munkanélküliek, egyedülálló nők, és alacsony jövedelműek nem kaptak jegyet.

1927-ben a svéd származású Charles Lindbergh, a "repülő bolond" átrepült az Atlanti óceánon, és a göteborgi utcákra kigurult az első Volvo személygépkocsi. 1929-ben emberemlékezet óta a legkeményebb tél sújtotta Svédországot. Malmöben a második emeletig ért a hó.

A Vasa hajó díszes tatja

1930-ban megkezdődött a szociáldemokraták több, mint negyven évet tartó uralma. Miniszterelnök az a Per Albin Hansson, aki az 1928-ban mondott beszédében megfogalmazta a szociáldemokrata célkitűzést: A "jó otthon", azaz a család mintájára országos szinten megteremteni az egyenlőséget, az egymás iránti kölcsönös figyelmeséget, segítőkészséget és együttműködésen alapuló, igazságosabb társadalmat, a "Folkhem-met", azaz Népotthon.

A második világháborúban Svédország aktív pacifista politikát folytatott. A hadsereget mozgósították, a vasutasok szabadságát bevonták, a templomokban a békéért imádkoztak. - "Felkészültségünk jó! Svédország vonala tiszta, a szigorú semlegesség vonalát nem zavarhatja meg semmi!" - jelen-

követett hibákból, és a lakosság ellátása szempontjából létfontosságú külkereskedelmet a "hajlékony semlegesség" eszközével a végsőig működőképes állapotban tartotta.

A háború után a Tage Erlander vezette szociáldemokrata kormány folytatta a háború miatt megszakított társadalmi reformmunkát, melynek célja a teljes foglalkoztatás, társadalmi biztonságon alapuló jóléti társadalom.

1955-ben elhunyt V. Gusztáv. Fia, a rendkívül népszerű VI. Gusztáv követte a trónon., aki legtöbbször valamelyik múzeumban vagy ásatáson töltötte idejét. Felesége, az angol Louise osztotta férje érdeklődését, de megtartotta a távolságot. (A stockholmi belváros modernizálása idején színházba mentek. A mai Sergel tér helyén éktelenkedő gödröknél megtorpant. - "Nahát Gusztáv, te már itt is ástál?")

1961 április 24-én felszínre került egy érintetlen darab az 1600-as évekből. Anders Franzén, amatőr kutató 1956-ban megtalálta a háromszáz éve elsüllyedt Vasát. Több éven át tartó áldozatos kutatómunka és konzerválási előkészület után sikerült magas nyomású vízzel fűrt alagutakon keresztül áthúzott acélkábel-ekkel kiemelni, és Djurgården szigetének partjához vontatni a roncsot. A Keleti-tengerben az alacsony sótartalom miatt nem él meg a hajóféreg, ezért az 1200 tonnás, 62 méter hosszú Vasa viszonylag jó állapotban volt. A fekete óriás fölé hatalmas, tetejét átfúró nagyárbocról messziről felismerhető hodályt építettek. Egyik fontos bizottság alakult a másik után, és Franzént többet a hajója közelébe sem engedték.

1967 szeptember harmadikán hatályba lépett XII. Károly több száz éves ja-

non.

1975-ben az országgyűlés új alkotmányt fogadott el. Svédország alkotmányos monarchia, az államfő a kizárólag reprezentációs szereppel rendelkező király, aki erre a célra évente 37 millió koronát kap az államtól. A tíz királyi palota, és a Djurgården szigete az állam tulajdona, a király akkor használja őket, amikor neki jólesik. (A király hatalma nem mérhető az elődökéhez, de néhány privilégiuma megmaradt. Sem mint névleges svéd államfő, sem pedig mint magánszemély nem perelhető. Emberölést – elméletileg – büntetlenül megúszna, de ne adj isten, hogy hiba csúszson az adóbevallásába!)

A munkaeszközök szocializálása nélkül megvalósított központilag irányított gazdaság miatt inkább "Svéd Rt." mint a Svéd királyság nevet kiérdemlő Svédországban a politikai hatalom a nép választotta országgyűlése, melybe négyévenként 349 képviselőt választanak. (Schol nem képviselnek ennyien egy népet.) Miniszterelnököt a "negatív parlamentarizmus" módszerével választanak. Ha a képviselők többsége a miniszterelnök-jelölt ellen szavaz, akkor azt elvetik, ellenkező esetben megbízzák kormányalakítással. A cél az, hogy zavaros időkben is ki lehessen nevezni kormányalakítót. (1978-79-ben a néppárti Ola Ullstent csupán 39 képviselő támogatta, mégis elég volt ahhoz, hogy megválasszák, ugyanis az országgyűlés többségét kitevő szociáldemokraták tartózkodtak a szavazástól.)

1981 október 27-én a hidegháború szele utoljára lebbent. Karlskrona hadikikötője mellett szovjet tengeralattjáró (U-137) futott zátonyra. 1986 február 28-án a moziból hazafelé tartó Olof Palme államminiszter merénylet áldozata lett. Az első főként bűnösnek talált közismert stockholmi bűnözőt 1989-ben felmentették a gyilkosság vádjá alól.

A kilencvenes évek világszerte elhatalmasodó gazdasági válságának éve alatt Carl Bildt koalíciós kormánya racionalizálta az állami szektort, és leértékelte a koronát. A bérek befagyasztása, növekvő munkanélküliség a választások elvesztésére vezetett, és 1995-től ismét a "szösszék" kormányozza az Egyesült Európába farral előre, orrát befogva belépő Svédországot.

A Per Albin Hansson által megalapozott, Tage Erlander felépített, Olof Palme által nemzetközisített, Bildt és Persson által tatarozott, IKEA-val berendezett Népotthon készen várja a jövő generációk beköltözését.

Tizenkét részes sorozatunk vége

Olof Palme és sírhelye Stockholmban

Fotó: Tar Károl

tette ki szemrebbenés nélkül Per Albin Hansson, a háború alatti nemzeti egységkormány miniszterelnöke. A korábbi tanult az első világháborúban el-

vaslata: Svédország áttért a jobboldali közlekedésre. 1973-ban elhunyt a "Gripsholmi borsz". Unokája, a szimpatikus XVI. Károly Gusztáv követte a tró-

"AZ ÉLET NAPOS OLDALA"

Legtöbbsen a sírba is úgy megyünk, hogy a zene tovább él bennünk.

Ne sírj, ha valaminek vége lett, inkább annak örülj, hogy megtörtént.

Drága mulatság Földünkön élni, de évente legalább egy ingyenes Nap-körüli útra visz.

Egy perc időtartama attól függ, hogy a budi melyik oldalán várakozol.

Aszulinapok hasznosak: minél számosabbat ünnepezhetsz, annál tovább élsz.

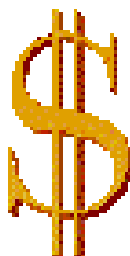
A boldogság olyan ajtókon lép be, amelyekről nem is sejtet, hogy nyitva fejeztetted.

Megfigyelted-e már, hogy gyakran sokkal derűsebbek a késve érkezők, mint akik rájuk vártak?

A tömegárúház naponta csökkenti árait, akkor hogy van az, hogy még sem adnak semmit ingyen?

Képzeld el, a világon csupán egy valaki vagy a sokból, ám ugyanakkor valakinek te jelentheted a világot.

Néhány baki akkora poén, hogy kár volna csak egyszer elkövetni.

Sokat tanulhatunk a színes ceruzáktól: egyik hegyes, a másik tetszetős, egyik tompa, a másik furcsa nevű és mindegyik más más színű... de ugyanabban a dobozban mind nagyon jól mutat.

Igazán boldog lehet az, aki forgalom-eltereléskor a kilátást élvezi.

Csodálatosan szép jó napot kívánok, hidd el: valaki nagyszerű embernek tart és ma gondol RÁD!

"Ja és ez a valaki én vagyok"...

Beküldte:
Békássy Albert

Ez itt a Stockholmban bejelentett és a nyilvántartásban 802421-6841 számot viselő Ághegy-Liget Baráti Társaság (Ághegy-Liget Vänskapsförening) honlapja:

<http://aghegy.freeownhost.com>

Tiglezán József, a Társaság elnöke készítette és működteti. A Társaság tiszteletbeli elnöke Tar Károly, író, az Ághegy és a Magyar Liget alapítószerkesztője. Titkára Mórítz László, pénztárosa Komáromi Csilla. Az ÁLBT az egykori Magyar Liget Társaság alapjaira építkezik, eddig több mint kétszáz tagot számlál. Célja, az intézményes támogatást többnyire nélkülöző két lap népszerűsítésének és anyagi támogatásának szervezése, mert ezek a — magyarságunk megtartásában nélkülözhetetlen — lapok csupán erkölcsi támogatással a jövőben nehezen boldogulhatnak.

Az egyesület jelenlegi legfontosabb célkitűzése, hogy a skandináviai magyar irodalmi és művészeti lapfolyam feléve elkészült, és a világhálóról letölthető 6-10. számát tartalmazó második kötetének nyomdaköltségeit előteremtse.

Az Ághegy második kötetének nyomtatására eddig több mint 10 000 korona gyűlt össze. Kasza Imre, a lap képzőművészeti rovatának felelőse nemrég Budapesten járt és az eddigi számítások szerintinél olcsóbb nyomdát talált, ilyenformán a költségeknek csaknem fele már együtt van. A Társaság kéri a magyar egyesületeket, hogy segítsenek a hiányzó összeg előteremtésében.

Postgiro 404 86 10-2

A támogatók a befizetett összegnek megfelelő számú jutányos áru kötetet kapnak.

Magyar Liget
www.hhrf.org/magyarliget

Felelős szerkesztő: Tar Károly
222 40 Lund, Landsdomarevägen 1, tel./fax: +46 46 145 364,
k.tar@comhem.se

Főmunkatárs: Dr. Békássy N. Albert albert@refnet.cz

Fiókszerkesztőségek:

Borås: Bitay Zsolt bitay@algonet.se **Koppenhága:** Lázár Ervin Járkáló és a Látókör tagjai, hamv.laz@get2net.dk **Kristianstad:** Molnár Gergely **Lund:** Boross Kálmán borossalman@hotmail.com **Malmö:** Dr. Szalontai Éva evaszal@axelero.hu **Oslo:** Kovács Ferenc ferenc.kovacs@media.uio.no

Tudósítók:

Szakács Ferenc Sándor sz.sandor@tiscalinet.it (Róma),

Aszalós Sándor aszalos.sandor@chello.at (Bécs),

Katona Károly (Afrika)

Az aláírt írásekt a szerzők felelősek.

A szerkesztőség a beküldött írások magyarítását kötelességének tartja.

FÖRENINGSBEV

Magyar Liget

Landsdomarev. 1 / 9

222 40 LUND

SVERIGE

Till